

Projektevaluering af SMILET AUH

Projektervaluering af SMILET AUH

©DEFACTUM, Region Midtjylland, november 2024

Emneord: Evaluering, SMILET AUH, kreativitet, kreativt værksted, børn og unge, hospital

Sprog: Dansk

Version: 1.0

Versionsdato: 04. november 2024

Udgivet af: DEFACTUM®, november 2024

Foto: Anne Kongerslev Wermuth

Rapporten er udarbejdet af:

DEFACTUM

Publikationen kan frit refereres med tydelig kildeangivelse.

Denne publikation citeres således:

Forfatter(e): Christensen MV, Wermuth, AK

Titel: Projektervaluering af SMILET AUH

Aarhus: DEFACTUM, Region Midtjylland, 2024

For yderligere oplysninger rettes henvendelse til:

DEFACTUM

Olof Palmes Allé 15

8200 Aarhus N

E-mail: defactum@rm.dk

Hjemmeside: www.defactum.dk

Rapporten kan downloades fra www.defactum.dk.

Resumé

Baggrund. SMILET AUH er et kreativt værksted, der åbnede på Aarhus Universitetshospital i august 2022. Værkstedet er for alle børn og unge med tilknytning til hospitalet og har til formål at skabe et kreativt frirum, hvor de kan få en pause fra tanker om sygdom. SMILfonden har bedt DEFACTUM evaluere SMILET AUH herunder at afdække den faglige tilgang og metode på stedet, samt hvilken betydning indsatsen har for de familier, der bruger værkstedet og for hospitalsansatte og -ledelse på AUH. Evalueringen er baseret på en omfattende interviewundersøgelse, en spørgeskemaundersøgelse af KreaVognen, som kører ud på børneafdelingerne, en besøgsstatistik samt en omkostningsanalyse. Al data er indsamlet mellem maj og august 2024.

Hovedresultater. SMILET AUH tiltrækker flere piger end drenge og flere børn (0-12 år) end unge (13-18 år). Når en familie kommer ind i værkstedet, bliver de budt velkommen af en kunstformidler og tilbydes forskellige aktiviteter i et aktuelt tema, som følger årets gang med årstider og højtider. SMILET AUH beskrives af familierne som et rart og hyggeligt sted at være og som noget andet end og separat fra resten af hospitalet til trods for dets centrale placering ved Indgang G. Farver, naturmaterialer, jazz-musik samt drivkraft og godt humør bidrager til en anden stemning end på hospitalsafdelingerne.

SMILET AUH har stor betydning for de familier, der benytter værkstedet. Det fungerer som et frirum, hvor både børn og forældre kan få en pause fra sygdom og få fornyet energi. Dette gælder særligt for de familier, som er indlagt. SMILET bidrager til en positiv oplevelse på hospitalet, med glæde og kreativitet, hvilket også gør det lettere for familier i ambulans behandling at komme på hospitalet. Samtidig oplever børnene succes gennem deres kreative arbejde og viser stolt deres kreationer frem for familie, venner og hospitalspersonale. Familierne er også glade for KreaVognen, som giver glæde i en svær situation.

Det fysiske rum, som værkstedet er, spiller naturligvis en rolle i at tilbyde familierne en pause fra sygdom, men det er kunstformidlerne, der fylder rummet med en rar atmosfære. Det gør de ved at 1) løfte familierne ind i rummet med en velkendt modtagelse, 2) arbejde med relationsdannelse, 3) være til stede i nuet med opmærksomhed, tålmodighed og ro og 4) minimere sygdomssnak. I den kreative proces er kunstformidlerne med til at give inspiration, de tilpasser aktiviteterne til de enkelte børns præmisser, guider processen med anerkendelse og formår at lære børnene både nye teknikker og kunsthistorie.

Kreativiteten spreder sig også til hospitalsafdelingerne og inspirerer personalet til at bruge kreativiteten i det daglige arbejde. Det hjælper børn med at mestre svære situationer, blandt andet ved at aflede med et krea-kit, når der skal laves undersøgelser eller tages prøver, og styrker relationen mellem børn og personale, fordi børnenes kreative arbejde er en god samtalestarter. De hospitalsansatte værdsætter samarbejdet med kunstformidlerne og oplever, at det kreative mindset skaber større arbejdsglæde og fællesskab. SMILET AUH understøtter AUH's strategi om en stærk børnefaglighed og ses som en vigtig del af hospitalet både nu og fremover.

Udviklingspotentialer. Der er stor begejstring for SMILET AUH, og der er ikke i evalueringen fremkommet decideret kritik. Der er dog enkelte udviklingspunkter, særligt, at værkstedet til tider er fyldt og nogle familier må gå forgæves. Den travlhed, der kan være i værkstedet, kan være en udfordring for at skabe den ønskede ro, nærvær og opmærksomhed på det enkelte barn. Der er ligeledes, blandt interviewpersoner, udtrykt ønske om udvidet åbningstid. Taget i de unge (særligt 15 til 17-årige) og drengene kan også forbedres. Slutteligt kan synligheden og informationsniveauet om SMILET AUH øges på afdelingerne: både så flere familier og flere medarbejdere får øje på værkstedet.

Indholdsfortegnelse

1 Indledning	6
1.1 Baggrund for evalueringen	6
1.2 Læsevejledning.....	6
2 Design og dataindsamling	7
2.1 Evalueringens spørgsmål og design	7
2.2 Datakilder	8
2.2.1 Workshops	8
2.2.2 Spørgeskemaundersøgelse	8
2.2.3 Interviewundersøgelse.....	9
2.2.4 Besøgsstatistik	12
2.2.5 Omkostningsanalyse.....	12
3 Om SMILET AUH	13
3.1 SMILETs mål	13
3.2 Placering og indretning	14
3.3 Aktiviteter.....	15
3.4 Besøgsstatistik	16
3.4.1 SMILET	16
3.4.2 KreaVogn.....	18
4 Værkstedets egenskaber	21
4.1 Værkstedet er noget andet end hospitalet	21
4.2 Et trygt rum	22
5 Kunstformidlernes egenskaber	23
5.1 Modtagelse i værkstedet	23
5.2 Kunstformidlernes tilgang til relationer	24
5.3 Plads til alle.....	25
5.4 Håndtering af sygdomssnak	25
5.5 Kunstformidlernes tilgang til den kreative proces	26
6 Værkstedets betydning for familierne	28
6.1 SMILET er et afbræk, en pause, et frirum.....	28
6.2 En positiv oplevelse på hospitalet.....	29
6.3 Børnene viser stolt det frem, de har lavet	29
7 KreaVognens betydning for familierne	30
7.1 Brugere af KreaVognen.....	30
7.2 Brug af KreaVognen	31
7.3 KreaVognens betydning	31

7.4	Forbedringsforslag til KreaVognen	33
8	SMILETs betydning på hospitalet.....	34
8.1	Styrker børnenes mestring i hospitalsregi	34
8.2	Styrker dialog og relationer mellem personale og familier	35
8.3	Styrker et kreativt mindset på afdelingerne.....	35
8.4	Samarbejde med kunstformidlerne.....	36
8.5	SMILETs rolle på AUH	36
9	Udviklingspotentialer.....	37
9.1	Håndtering af pladsmangel og travlhed	37
9.2	Længere åbningstider	38
9.3	Et tilbud målrettet de unge.....	38
9.4	Bedre tag i drengene	38
9.5	Større synlighed og mere information på afdelingerne	38
10	Omkostningsanalyse.....	40
10.1	Etablering	40
10.2	Drift	40
11	Konklusion.....	42
12	Bilag	44
	Bilag 1: Spørgeskema vedrørende KreaVogn	44
	Bilag 2: Invitation som kort.....	47
	Bilag 3: Interviewguide. Interview med familier.....	48

1 Indledning

1.1 Baggrund for evalueringen

SMILfonden er grundlagt i 2014 og er en velgørende forening, der støtter børn med alvorlige og kroniske sygdomme på tværs af diagnoser. Foreningens arbejde udspringer af SMILfondens tre kerneværdier: Omsorg, overskud og fællesskaber¹.

I november 2020 åbnede SMILfonden SMILET på Rigshospitalet (RH): et bemannet kreativt værksted, som skulle danne rammen om et fristed for alle børn og unge med tilknytning til hospitalet. På baggrund af de gode erfaringer etablerede SMILfonden et tilsvarende værksted på Aarhus Universitetshospital (AUH) i august 2022. Således er der i dag to værksteder: SMILET RH og SMILET AUH. SMILET AUH forløber, indtil videre, over tre år frem til foråret 2025 og er finansieret af fondsmidler.

DEFACTUM² har fået til opgave at evaluere SMILET AUH og sekundært også værkstedets opsøgende KreaVogn, der to gange mandag og torsdag kommer rundt på børneafdelingerne. Formålet med evalueringen er at analysere indsatsernes faglige tilgang og betydning for familier, hospitalets ledelse og ansatte. Denne rapport præsenterer evalueringens resultater. Resultaterne vil primært blive brugt af SMILfonden til intern læring og til at videreudvikle indsatsen samt sekundært til ekstern formidling af tilbuddet.

SMILET AUH er støttet af en række fonde og andre bidragsydere heriblandt Sundhedsdonationer, som også har støttet denne evaluering.

1.2 Læsevejledning

Rapporten indeholder 11 kapitler, som hver indledes med en tekstboks, der opsummerer kapitlets hovedpointer. I kapitel to beskrives det design og den dataindsamling, som rapporten er baseret på. I kapitel tre beskrives SMILETs aktiviteter og besøgsstatistik.

I kapitel fire til ti præsenteres evalueringens resultater. Resultaterne er inddelt efter værkstedets egenskaber (kapitel fire), kunstformidlernes egenskaber (kapitel fem), værkstedets betydning for familierne (kapitel seks), KreaVognens betydning for familierne (kapitel syv), SMILETs betydning for hospitalet (kapitel otte) og sluttelig præsenteres udviklingspotentialer (kapitel 9).

Kapitel 10 indeholder en omkostningsanalyse for SMILET, og kapitel 11 afslutter rapporten med en konklusion.

¹ <https://smilfonden.dk/om-smilfonden/>

² DEFACTUM er et forsknings- og konsulenthus i Region Midtjylland

2 Design og dataindsamling

Formålet med denne evaluering er at analysere den faglige tilgang og metode i SMILET samt hvilken betydning indsatsen har for familier, hospitalsansatte og ledelse, hvilke omkostninger der er forbundet med indsatsen og slutteligt om der er forbedringspotentialer. Evalueringen er baseret på en omfattende interviewundersøgelse med familier og hospitalsansatte- og ledere, en spørgeskemaundersøgelse af KreaVognen, besøgsstatistik samt en omkostningsanalyse. Al data er indsamlet af DEFACTUM eller indhentet fra SMILET mellem maj og august 2024.

2.1 Evalueringens spørgsmål og design

Evalueringen retter fokus på følgende evalueringsspørgsmål:

	Indsatsens metode og faglighed <ol style="list-style-type: none">1. Hvilke kompetencer er vigtige hos personalet og de frivillige – faglige og relationelle?2. Hvordan sikres en bæredygtig indsats, hvor personalet kan opretholde motivation og undgå omsorgstræthed i arbejdet?
	Betydning for målgruppen <ol style="list-style-type: none">3. Hvem benytter tilbuddet og hvorfor? Hvem benytter ikke tilbuddet og hvorfor?4. Hvilken betydning har SMILET AUH for brugerne?
	Værdi for hospitalet <ol style="list-style-type: none">5. Hvilken værdi har SMILET AUH i det daglige arbejde for hospitalets ansatte?6. Hvilken værdi tilfører SMILET AUH til hospitalet set fra hospitalsledelsens perspektiv?
	Omkostninger <ol style="list-style-type: none">7. Hvilke omkostninger er der forbundet med henholdsvis opstart og drift af SMILET AUH?
	Udviklingspotentialer <ol style="list-style-type: none">8. Hvilke udviklingspotentialer har SMILET AUH?

Evalueringen er gennemført i tre faser: 1) en opstartsfasen, 2) en fase med løbende dataindsamling og 3) slutteligt en analyse og afrapportering af de indsamlede data. Evalueringens tidsplan er præsenteret herunder. De enkelte datakilder beskrives i det følgende afsnit.

2.2 Datakilder

2.2.1 Workshops

Der er afholdt to workshops i forbindelse med evalueringen. En opstartsworkshop, der blev afholdt 30. april 2024, og en læringsworkshop, der blev afholdt 12. september 2024. Begge workshops har været afholdt i værkstedet på AUH.

Til opstartsworkshoppen deltog en udviklingskonsulent fra SMILfonden, tre kunstformidlere, tre frivillige og en skolepraktikant fra SMILET. To konsulenter deltog fra DEFACTUM. Formålet med opstartsworkshoppen var at opnå grundlæggende viden om værkstedet, det kreative og pædagogiske arbejde, der foregår, formålet med indsatsen samt de relevante kompetencer hos personalet. Formålet var ligeledes at kvalificere evalueringens design med fagligt input og indgå aftaler om dataindsamlingen, så den fungerede bedst muligt i den daglige praksis i værkstedet med mest mulig hensyntagen til de familier, der kommer her. Med baggrund i workshoppen fik DEFACTUM en dybere indsigt i personalegruppen og hverdagen i SMILET, og kunne herefter fastlægge et endeligt design for evalueringen.

Til læringsworkshoppen deltog samme udviklingskonsulent fra SMILfonden og kunstformidlerne, men blot en enkelt frivillig samt to ansatte fra AUH. Formålet var at præsentere, drøfte og fortolke de foreløbige resultater fra evalueringen. Workshoppen havde to dele, hvor første del havde fokus på fælles fortolkning af evalueringens resultater, mens anden del havde fokus på fremtidsperspektivet, herunder SMILETs udviklingspotentialer. Første del var åben for AUHs ansatte mens anden del var intern for SMILET. Mens input fra opstartsworkshoppen fungerer som baggrundsmateriale for evalueringen, er input fra læringsworkshoppen direkte anvendt som datamateriale i evalueringen, særligt angående forbedringsforslag da workshoppens eksplicite formål var at drøfte, hvilke forbedringer evalueringens resultater kalder på.

2.2.2 Spørgeskemaundersøgelse

Spørgeskemaundersøgelsen af KreaVognen er gennemført over tre måneder fra den 21. maj 2024 til og med den 20. august 2024. Besvarelserne er primært indkommet i maj og juni måned, da KreaVognen holdt pause i juli måned pga. sommerferie. Der er i alt 22 fulde besvarelser og to delvise besvarelser. Spørgeskemaet er målrettet børn/unge, der bruger KreaVognen. Spørgeskemaet kan være udfyldt af barnet selv eller af en pårørende på vegne af barnet.

Spørgeskemaet er udarbejdet af DEFACTUM og kvalificeret af kunstformidlerne i SMILET. Spørgeskemaet indeholder de emner, der ses i boksen til højre. Spørgeskemaets præcise indhold fremgår af bilag 1.

Spørgeskemaet er dels blevet distribueret via et postkort (bilag 2), som er uddelt af kunstformidlerne i forbindelse med KreaVognens besøg. På postkortet kunne man læse om undersøgelsen og scanne en QR-kode for at tilgå spørgeskemaet digitalt på sin telefon.

- Barnets alder og årsag til besøg på AUH (ambulant/indlæggelse)
- Barnets brug af KreaVognen
- KreaVognens besøgstider
- KreaVognens brugervenlighed
- KreaVognens indhold
- KreaVognens betydning
- Forbedringsforslag til KreaVognen

Dels via plakater, med samme information og QR-kode som postkortet, ophængt ved følgende afdelinger: BU1 (ved fællesrum i hhv. cancerafsnit og i "det lyserøde team"), Klinikken (ved venturum ved mave/tarm og ved lungesygdomme) samt BU2 (fælleskøkkenet).

2.2.3 Interviewundersøgelse

Interviewundersøgelsen er gennemført fra maj til og med august 2024. Der er både afholdt interview med familier, medarbejdere og ledelse på AUH samt kunstformidlere og frivillige i SMILET. En oversigt over informanter fremgår af nedenstående tabel.

Informant-gruppe	Person (alder) eller stilling	Rekruttering	Interview-form	Varighed
Familier	Mor (datter på 5 år)	Via besøg i værkstedet	Fysisk	Ca. 20 min.
	Far og søn (10 år)	Via besøg i værkstedet	Fysisk	Ca. 10 min.
	Mor (søn på 10 år)	Via besøg i værkstedet	Fysisk	Ca. 15 min.
	Far og søn (4 år)	Via besøg i værkstedet	Fysisk	Ca. 10 min.
	Mor (søn på 6 år)	Via spørgeskema	Telefon	Ca. 30 min.
	Mor og datter (16 år)	Via kunstformidlere i SMILET	Fysisk	Ca. 50 min.
	Far og datter (4 år)	Via kunstformidlere i SMILET	Fysisk	Ca. 50 min.
	Mor og søn (8 år)	Via kunstformidlere i SMILET	Video	Ca. 60 min.
	Far (datter 12 år)	Via kunstformidlere i SMILET	Telefon	Ca. 60 min.

Medarbejdere AUH	Socialpædagog	Via faglig udviklingskonsulent i SMILfonden	Telefon	Ca. 40 min.
	Sygeplejerske	Via faglig udviklingskonsulent i SMILfonden	Video	Ca. 40 min.
	Pædiator	Via faglig udviklingskonsulent i SMILfonden	Telefon	Ca. 40 min.
	Sygeplejerske	Via kunstformidlere i SMILET	Telefon	Ca. 40 min.
Ledelse AUH	Ledende oversygeplejerske	Via faglig udviklingskonsulent i SMILfonden	Video	Ca. 30 min.
	Sygeplejefaglig hospitalsdirektør ³	Via faglig udviklingskonsulent i SMILfonden	Video	Ca. 30 min.
Kunstformidlere og frivillige	Tre kunstformidlere og en frivillig	Via kunstformidlere i SMILET	Fysisk	Ca. 120 min.

Langt de fleste interview er optaget, og der er taget referat umiddelbart efter interviewet. Udvalgte dele er herefter gennemlyttet med det formål at transskribere citater. I disse tilfælde er der indhentet skriftligt samtykke til behandling af personoplysninger. De korte interviews med familier rekrutteret via besøg i værkstedet og via spørgeskemaet er ikke optaget, der er alene taget referat, og der er ikke registreret navne på deltagerne. I disse tilfælde anvendes mundtligt samtykke.

Familierne er rekrutteret via kunstformidlerne i SMILET og via spørgeskemaundersøgelsen. For at fange nogle af de familier, der er i værkstedet første gang eller blot har været der enkelte gange, har en konsulent fra DEFACTUM fysisk været til stede i værkstedet på to udvalgte dage og i den forbindelse talt med familierne. Udvalget af familier er sket ud fra et hensyn om at sikre diversitet ift. børnenes alder, køn, brug af værkstedet (førstegang- versus flergangsbrugere af værkstedet) og besøgsårsag (ambulant behandling versus indlæggelse). Samtidig har det været vigtigt at tage hensyn til, at gennemførelsen af interviewene skulle ske på en måde, der passede godt for både familierne og driften af værkstedet. Derfor er nogle interview gennemført på telefon eller video.

Temaer for interview med familier:

- Den kreative proces
- Familiens brug af SMILET
- SMILETs atmosfære
- SMILETs aktiviteter
- Det sociale samvær med andre familier og personalet i SMILET
- SMILETs betydning
- Eventuelle forbedringsforslag til SMILET
- Forbedringsforslag til KreaVognen

³ Den sygeplejefaglige hospitalsdirektør sidder i SMILfondens bestyrelse, som her nævnes af hensyn til fuld transparens. Det vurderes ikke at have indflydelse på evalueringens resultater.

Interviewene har så vidt muligt været målrettet barnet, men alt efter barnets alder og helbred har forældrene været mere eller mindre aktive i interviewet ligesom nogle interview er foretaget med én forælder alene. Både børn, der selv er syge, og søskende er blevet interviewet. En oversigt over de medvirkendes karakteristika fremgår af tabellen ovenfor. Til brug for interviewene var der udarbejdet semistrukturerede spørgeguides (alt afhængig af barnets alder og interviewformen). Et eksempel kan ses i bilag 3.

Medarbejderne er primært udvalgt via den faglige udviklingskonsulent tilknyttet SMILET samt sekundært gennem kunstformidlerne i SMILET. Udvalgelsen af medarbejdere er sket ud fra, at de i deres daglige arbejde har en nær tilknytning til indsatsen. Derudover har det været tilstræbt at tale med medarbejdere fra forskellige faggrupper og afdelinger. Ledelsen er også rekrutteret via den faglige udviklingskonsulent tilknyttet SMILET. Ønsket har været at belyse den strategiske vinkel på SMILET set fra et hospitalsperspektiv. Ved citater skelnes der ikke mellem, hvem der er ledere og medarbejdere på hospitalet, de går alle under betegnelsen 'hospitalsansat' af hensyn til at sløre individuelle udtalelser.

Der er slutteligt blevet afholdt et gruppeinterview med de tre kunstformidlere og en frivillig i SMILET. Interviewet er blevet afholdt fysisk i værkstedet og som det sidste i interviewundersøgelsen. På den måde var det muligt at spørge til de temaer, der allerede var nævnt i projektbeskrivelsen, såsom udfordrende situationer, kunstfaglige og relationelle kompetencer, og til andre vigtige aspekter, der er kommet frem i interviewene med familier og hospitalsansatte, herunder:

Temaer for interview med medarbejdere

- Kendskab til og involvering i SMILET
- SMILETs betydning for medarbejderne
- Samarbejde med SMILET
- SMILETs betydning for familierne
- Eventuelle forbedringsforslag til SMILET

Yderligere er ledelsen spurgt til:

- SMILETs rolle på AUH
- Vision og fremtidsperspektiv for SMILET

Temaer for interview med kunstformidlere og frivillig

- Værkstedets atmosfære – hvordan skaber man det ønskede frirum?
- Kunstformidlernes relationelle kompetencer – hvordan skaber man den ønskede relation til familierne og hvor sættes grænsen mellem privat og professionel relation?
- Kunstformidlernes kunstfaglige og øvrige nødvendige kompetencer – hvordan bringer man dem i spil i værkstedet
- Kunstformidlernes roller og sparring med hinanden – hvem gør hvad og hvorfor
- Oplevede udfordringer ved arbejdet i værkstedet og hvordan disse håndteres
- Kunstformidlernes samarbejde med personalet på AUH

2.2.4 Besøgsstatistik

Besøgsstatistikken er lavet på baggrund af SMILETs egne data, hvor de har registreret de besøgende i SMILET og ved KreaVognen siden SMILET åbnede. Der er dog enkelte måneder, hvor de besøgende ikke er registreret, eksempelvis pga. ferieperioder eller ekstraordinær travlhed. Derfor er der ikke data for alle måneder i 2023. I 2022 og 2024 er der kun data for perioden 15. august 2022 til og med december 2022 og for perioden januar 2024 til og med august 2024. Det skyldes, at SMILET først åbnede i sommeren 2022.

Data er blevet tilsendt i en Excel-fil i anonymiseret form. DEFACTUM har brugt data til at lave beregninger for det gennemsnitlige antal besøgende summeret per år, per måned og per åbningsdag i SMILET/køretur med KreaVognen. Der er også blevet lavet beregninger ift. de besøgendes køn og alder, hvor det er registreret. Alle beregninger er foretaget i Excel.

For at kunne præsentere data vedrørende køn og alder på en overskuelig måde skelnes der, i rapporten, ikke mellem besøgende børn, som selv er syge, og søskende, der er pårørende. Oversigtstabeller for besøgende og enkelte diagrammer er medtaget i rapporten.

2.2.5 Omkostningsanalyse

Omkostningsanalysen er baseret på SMILETs egne opgørelser over udgifterne forbundet med at etablere og drive værkstedet. Opgørelserne dækker tre perioder; fra den 15. august 2022 til og med december 2022, hele 2023 og januar 2024 til og med juni 2024. Der er tale om en relativt simpel opgørelse, hvor udgifterne er samlet under nogle større kategorier såsom løn, materialer, transport, forplejning m.m.

Omkostningsanalysen er beregnet i Excel. Fokus har været på at skelne mellem opstarts- og driftsomkostninger, da sidstnævnte giver et mere retvisende billede af, hvad finansieringen af værkstedet kræver nu og fremover. Første år har været dyrere grundet udgifter til bl.a. byggematerialer og indkøb af byggefaglig rådgivning. Som en del af analysen er det beregnet, hvad et gennemsnitligt besøg har kostet efter etableringen af værkstedet for hvert af de tre åbningsår.

3 Om SMILET AUH

SMILET AUH er et kreativt værksted, der åbnede på Aarhus Universitetshospital i august 2022. Værkstedet er for alle børn og unge med tilknytning til hospitalet og har til formål at skabe et kreativt frirum, hvor børn og unge midlertidigt kan få en pause fra tanker om sygdom og finde glæde i kreativ udfoldelse. Når en familie kommer ind i SMILET, bliver de budt velkommen af en kunstformidler og tilbydes forskellige aktiviteter, som passer ind i et aktuelt tema, der følger årets gang med årstider og højtider. SMILET tiltrækker flere piger end drenge og flere børn i alderen 0-12 år end unge i alderen 13-18 år. Ser vi på forældrenes køn, er det især mødre, der følger deres barn i SMILET. Det samme gør sig gældende for KreaVognen.

3.1 SMILETs mål

SMILfonden arbejder for at give børn med alvorlige og kroniske sygdomme et bedre liv. Det gør de bl.a. ved at skabe værdifulde fællesskaber for børnene og deres familier, give dem en pause fra sygdom gennem sociale aktiviteter og dermed hjælpe til at skabe et overskud i familierne, så de kan klare sig igennem et liv præget af sygdom⁴. Det er SMILfondens tre kerneværdier, der danner grundlag for fondens arbejde og dermed også for SMILET:

SMILfondens kerneværdier	
Omsorg	<i>Vi drager omsorg for både de syge børn og de raske søskende og forældre. Vi lytter til dem og deres behov, og vi ser familien som en helhed.</i>
Overskud	<i>Alle vores aktiviteter bliver udført med overskud. Vi brænder for at gøre en forskel og sørger for, at de familier, vi møder, går fra mødet med SMILfonden med fornyet energi.</i>
Fællesskaber	<i>Ingen skal føle sig alene. Vi giver et fællesskab, så børn med sjældne og alvorlige sygdomme ikke skal føle sig alene og anderledes. Vi inkluderer familierne i et værdifuldt fællesskab, hvor alle forstår hinanden.</i>

Målet med SMILET er at skabe et kreativt frirum for børn og unge, hvor de midlertidigt kan få en pause fra tanker om sygdom og finde glæde i kreativ udfoldelse. Desuden søger indsatsen at styrke børnenes og deres familiers tilknytning til hospitalet ved at tilbyde en positiv og meningsfuld oplevelse midt i en udfordrende tid. I værkstedet kan børnene udfolde sig kreativt alene eller i fællesskab med andre børn.

SMILET er altid bemandet i åbningstiden. Personalet i værkstedet består af tre professionelle børnekunstformidlere, herunder en daglig leder, der er uddannet pædagog, samt en række frivillige. Der er altid minimum én børnekunstformidler på arbejde af gangen, hvorved de fungerer som et fast holdepunkt omkring aktiviteterne i værkstedet og giver en genkendelighed for de fremmødte familier. Rollerne er fordelt således, at børnekunstformidlerne er ansvarlige for, at familierne sættes i gang med en passende aktivitet og hjælper dem i mål med denne, hvis ønsket, mens de frivillige i højere grad står for praktiske opgaver i værkstedet, så som at pakke krea-kits til KreaVognen eller rydde op.

⁴ <https://smilfonden.dk/om-smilfonden/>

3.2 Placering og indretning

SMILET er fysisk placeret på Aarhus Universitetshospital (AUH) ved hovedstrøget i område G. Værkstedet ligger i et separat rum og har skydedøre, der åbner ud mod hovedstrøget. Ved indgangen har SMILET fået lov at udstille kreative værker og dekorere væggen og loftet, hvorved opdelingen mellem værksted og hospital brydes (se billede 1 nedenfor). Til SMILET hører et lille kontor, hvor der kan opbevares materialer m.v.

Billede 1: SMILETs indgangsparti ved område G

SMILET deler værkstedet med Café Nexus, et tilbud til alle unge patienter og pårørende mellem 12 og 14 år, der er er tilknyttet hospitalet⁵. Café Nexus bruger kun lokalerne uden for SMILETs åbningstid, som er mandag til fredag fra kl. 9-16. Der har afprøvningsvis været aften- og lørdagsåbent i SMILET, men der har været for få besøgende til, at det gav mening at fastholde ordningen.

Værkstedet er ét fællesrum indrettet som et hjem i flere zoner med køkken, "spisestue" og stue. Når man træder ind i værkstedet, er der således et køkken med køkkenø, vask, opvaskemaskine og kaffemaskine på venstre hånd. Midtfor står et stort langbord i træ med stole omkring (se billede 2 nedenfor). Indenfor til højre er der sofa, lænestol og et lavt bord. Indgangen fungerer næsten som en zone for sig, med en stor skydedør i glas og et møbel med akvarie og fisk til den ene side.

⁵ <https://www.auh.dk/tilbud/netvaerk-moedesteder/cafes-nexus/>

Billede 2: SMILETs fællesbord, taget i forbindelse med opstartsworkshop.

Værkstedet er indrettet med et væld af kreationer, som pynter vægge, overflader og loft. Kreationerne udskiftes løbende alt efter værkstedets igangværende tema, som følger årets gang med blandt andet årstids- eller højtidspecifikke pynt og aktiviteter. Kreationerne er udført af både kunstformidlere og børn. Stilen er farverig og legende. På endevæggen bagerst er et stort møbel, hvor diverse remedier til brug for aktiviteterne opbevares. Højtalere i værkstedet spiller jazzmusik på lav styrke. Fra værkstedet er der en terrassedør med udgang til gården, hvor der er placeret udendørs møbler og planter i et afgrænset område tilhørende SMILET.

3.3 Aktiviteter

Når en familie kommer ind i SMILET, bliver de budt velkommen af en kunstformidler, som spørger børnene, hvad de hedder, hvor gamle de er og det bliver afklaret med forældrene, hvor lang tid, de har til besøget inden eventuel undersøgelse, kontrol eller behandling. Børnene bliver derefter tilbudt alderssvarende aktiviteter og passende ift. den tid, der er til rådighed. Aktiviteterne passer som regel ind i det aktuelle tema. På tidspunktet for evalueringen var temaet "Under havets overflade", hvor der blandt andet blev lavet fisk, gopler og akvarier. Aktiviteterne tilpasses børnenes idéer, ønsker og interesser. I evalueringen er der således eksempler på børn, der har lavet tryk, malerier, figurer i forskellige materialer, fan-merchandise, nøgleringe, smykker og robotter.

3.4 Besøgsstatistik

Målgruppen for SMILET er alle børn og unge samt deres pårørende, der kommer på AUH. Det kan både være indlagte børn, børn med tid til ambulante undersøgelser eller børn, som er pårørende samt forældre, bedsteforældre eller andre voksne, der følger børnene på hospitalet. SMILETs egne data for både værkstedet og KreaVognen er anvendt i nedenstående afsnit for at afdække hvem, der benytter tilbuddene.

3.4.1 SMILET

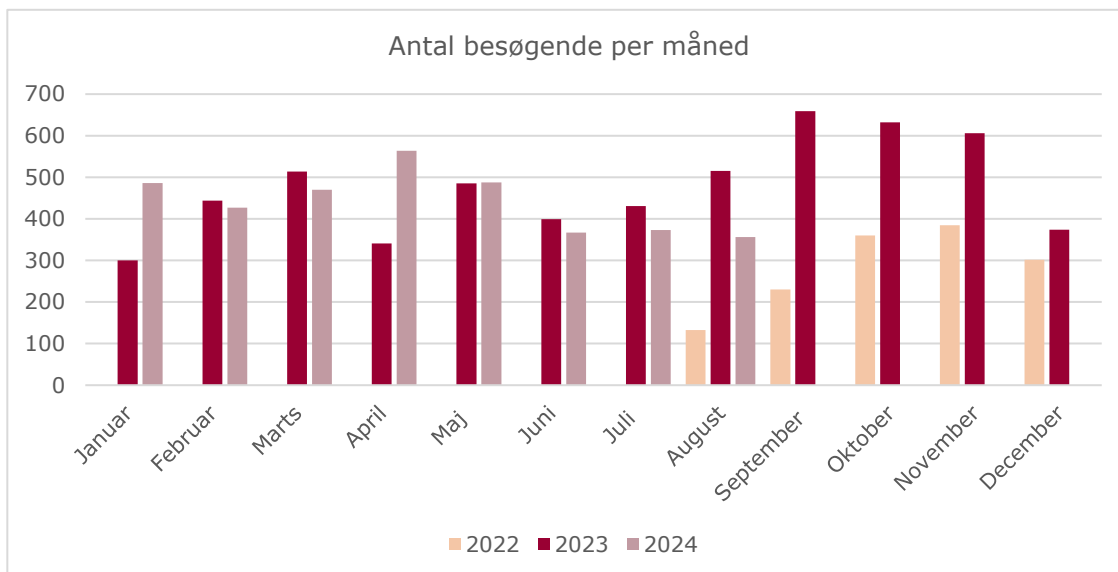
SMILET har indsamlet data for, hvor mange åbningsdage og besøgende, de har haft, fordelt på forskellige kategorier (syge børn, søskende, forældre, andre pårørende børn/voksne). Hvert besøg tæller for sig, hvorfor det samme barn/den samme voksne kan tælle flere gange, hvis vedkommende besøger SMILET mere end én gang.

Besøgsstatistikken viser, at SMILET fra 1. åbningsdag 15. august 2022 til og med 31. august 2024 har haft 10.641 besøgende fordelt på 484 åbningsdage, dvs. gennemsnitligt 22 besøgende per åbningsdag. De besøgende er fordelt på 4.104 syge børn (39%), 1.141 pårørende, som er børn (11%), og 5.396 pårørende, som er voksne (51%). Fordelingen stemmer overens med, at hvert barn (syg eller pårørende), der besøger SMILET, har en voksen pårørende med.

I nedenstående tabel fremgår data 1) summeret per år, 2) opgjort som gennemsnitligt antal per måned fordelt på år og 3) opgjort som gennemsnitligt antal per åbningsdag fordelt på år.

Besøgsstatistik for SMILET					
År	Åbningsdage	Antal syge børn	Antal pårørende børn	Antal pårørende voksne	Antal personer
Summeret per år					
2022	94	567	110	733	1410
2023	233	2178	678	2844	5700
2024	157	1359	353	1819	3531
Opgjort som gennemsnitligt antal per måned					
2022	18,80	113,40	22,00	146,60	282,00
2023	19,42	181,50	56,50	237,00	475,00
2024	19,63	169,88	44,13	227,38	441,38
Opgjort som gennemsnitligt antal per åbningsdag					
2022	94	6,03	1,17	7,80	15,00
2023	233	9,35	2,91	12,21	24,46
2024	157	8,66	2,25	11,59	22,49

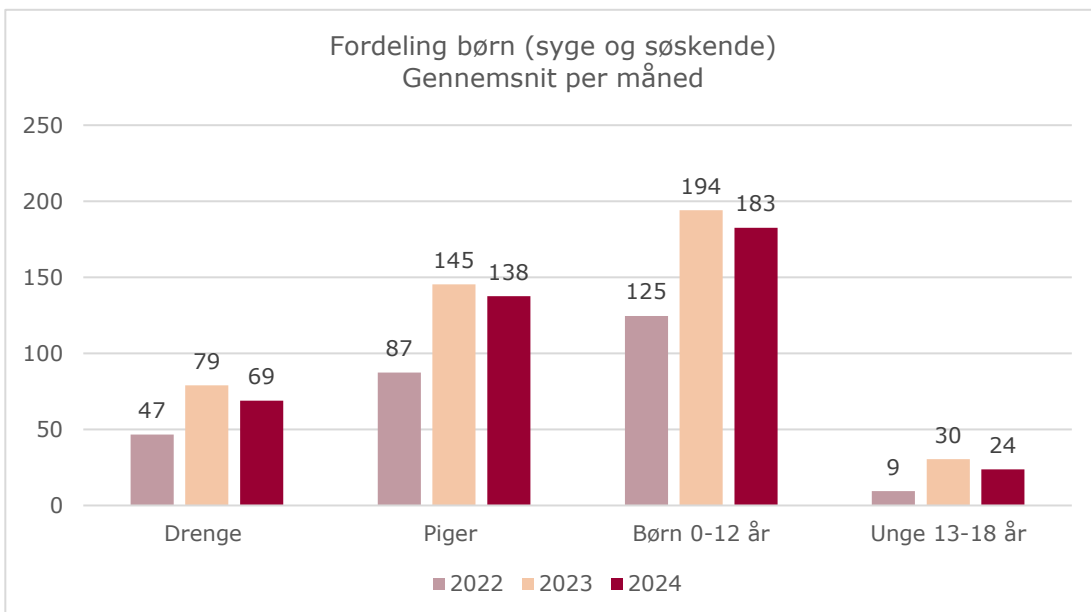
Tabellen viser, at der har været en markant stigning i det gennemsnitlige samlede antal besøgende fra 2022 til 2023, og et beskedent fald fra 2023 til 2024. I figuren nedenfor ses det månedlige antal besøgende for de tre åbningsår.

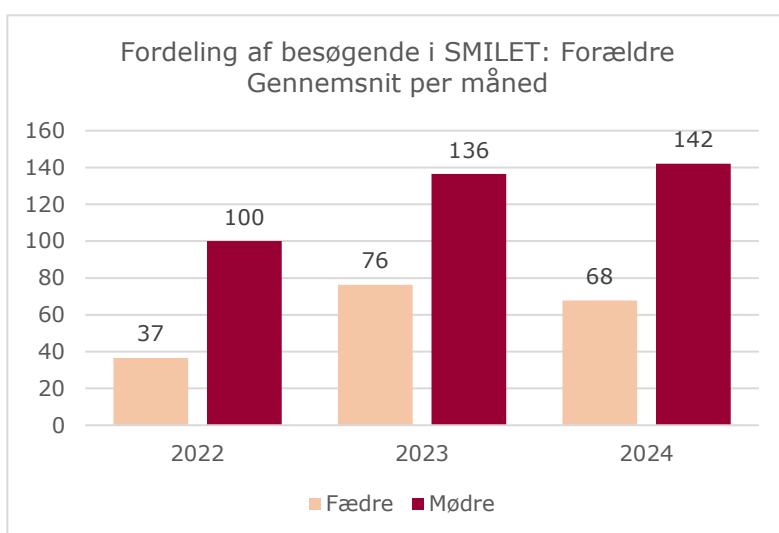
- I første halvdel af 2024, har der været flere besøgende i januar, april og maj i 2024 end i samme måneder i 2023. De mange besøgende i april 2024 set ift. april 2023 kan være forbundet med, hvornår påsken falder og dermed, hvor mange åbningsdage SMILET har haft i april måned. SMILET havde 16 åbningsdage i april 2023 mod 20 åbningsdage i april 2024.
- I sommerperioden har der været flere besøgende i 2023 end i 2024. Således var der i alt 1.345 besøgende i juni, juli og august 2023 mod 1.096 besøgende i samme periode 2024. Det skal dog bemærkes, at dataindsamlingen til evalueringen af afsluttet 20. august.
- Der er endnu ikke data for efteråret 2024, hvorfor det gennemsnitlige antal besøgende er udregnet på baggrund af perioden januar til august måned. Dette kan være med til at trække gennemsnittet for året ned. Som figuren viser satte efterårssæsonen 2023 besøgsrekord, og det er ifølge kunstformidlere og frivillige nemmere at tiltrække besøgende til SMILET i efteråret, hvor der er færre helligdage, og hvor vejret typisk lægger op til flere indendørsaktiviteter.

SMILET har desuden opgjort data om de besøgendes køn og til dels alder. Børn (syge børn og søskende) er registreret efter køn og i aldersgruppen 0-12 eller 13-18 år. Børnenes forældre er registreret efter køn. Øvrige børn (dvs. børn, som ikke er syge eller søskende) og øvrige voksne pårørende (dvs. voksne, som ikke er forældre) er registreret på antal, men ikke køn og alder.

Ser vi på data for syge børn og søskende viser kønsfordelingen, at SMILET tiltrækker flere piger end drenge. For hver dreng, der besøger SMILET, er der ca. to piger. Dette gælder på tværs af de tre åbningsår. Hvad angår alder er der markant flere besøgende i den yngre end den ældre alderskategori. For hver 13-18-årig, der besøger SMILET, er der hhv. 14 (2022), 6 (2023) og 8 (2024) børn i aldersgruppen 0-12 år.

Ser vi på forældrenes køn, er det især mødrene, der følger deres barn i SMILET. For hver far, der besøger SMILET, er der hhv. 3 (2022) og 2 (2023, 2024) mødre.

Data viser altså, at det er nemmere at tiltrække piger og mødre til SMILET end drenge og fædre, og at det er nemmere at tiltrække yngre børn end unge.

3.4.2 KreaVogn

SMILET har månedsvist indsamlet data for, hvor mange åbningsdage og besøgende, de har haft, fordelt på forskellige kategorier (syge børn, søskende, forældre, andre pårørende børn/voksne).

Besøgsstatistikken viser, at KreaVognen i perioden fra januar 2023 til og med juni 2024 har kørt i alt 93 ture rundt på børneafdelingerne⁶. For hver af disse ture har den i gennemsnit

⁶ Der er ikke registreret antal kørte ture i 2022. Derudover er der perioder, hvor KreaVognen ikke har kørt, primært pga. ferie. Det gælder i perioden juli til og med september 2023 og juli til og med august 2024.

været i kontakt med 47 personer, heraf 22 børn (47%) og 25 voksne (53%). Fordelingen kan forklares med, at et barn kan være sammen med flere forældre.

I nedenstående tabel fremgår data 1) summeret per år, 2) opgjort som gennemsnitligt antal personer, vognen har været i kontakt med per måned fordelt på år og 3) opgjort som gennemsnitligt antal per køretur fordelt på år.

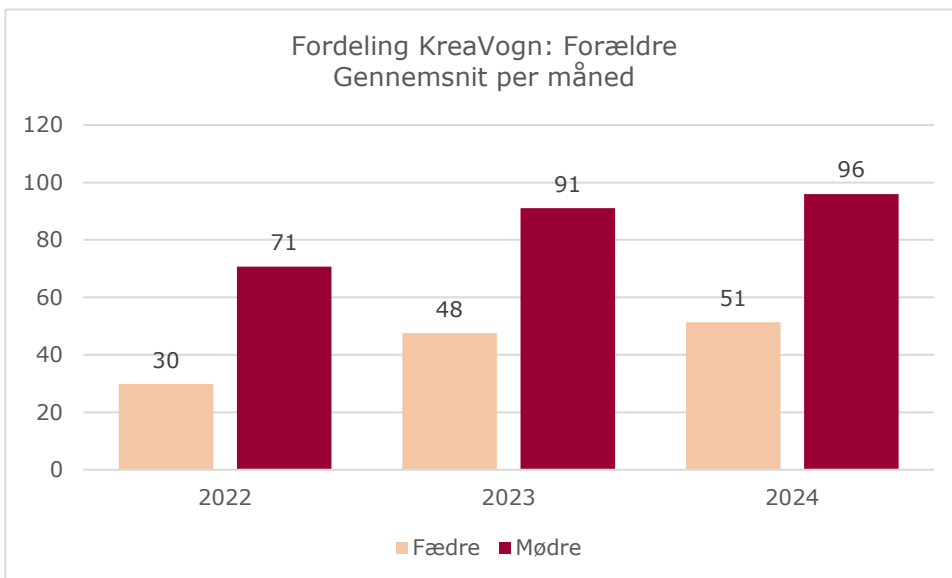
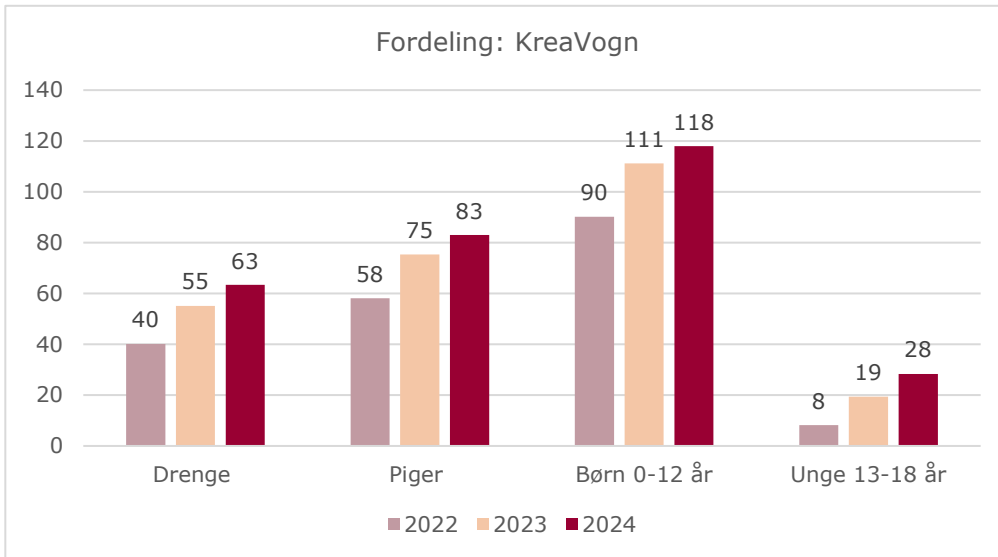
Besøgsstatistik for KreaVognen				
År	Antal ture med vogn	Antal børn (syge og pårørende) i alt	Antal voksne i alt	Antal personer i alt
Summeret per år				
2022		591	624	1215
2023	61	1179	1360	2539
2024	32	885	972	1857
Opgjort som gennemsnitligt antal per måned				
2022		98,50	104,00	202,50
2023	6,78	131,00	151,11	282,11
2024	5,33	147,50	162,00	309,50
Opgjort som gennemsnitligt antal per køretur				
2023	61,00	19,33	22,30	41,62
2024	32,00	27,66	30,38	58,03

Tabellen viser, at KreaVognen i gennemsnit har kørt ca. halvanden tur mere i måneden i 2023 set ift. 2024. Til gengæld har den formået at komme i kontakt med ca. 39% flere personer per køretur i 2024 set ift. 2023.

Ligesom for SMILET er der ved KreaVognen opgjort data på de besøgendes køn og til dels alder, dog er øvrige børn (dvs. børn, som ikke er syge eller søskende) og øvrige voksne pårørende (dvs. voksne, som ikke er forældre) ligeledes "kun" er registreret på antal.

Der tegner sig samme billede for KreaVognen, som for SMILET. Det er således nemmere at tiltrække yngre børn end teenagere, og det er nemmere at tiltrække piger og mødre end drenge og fædre. Forskellen mellem drenge og piger er dog ikke så markant som i SMILET, hvilket kan skyldes, at børnene ikke selv aktivt skal opsøge KreaVognen, men får aktiviteterne tilbudt, når den kommer rundt.

Da overvægten af mødre ses både ved SMILET og ved KreaVognen, kan en forklaring være, at de oftere end fædre er med barnet på hospitalet ifm. indlæggelser og kontroller. Der er dog ikke data i besøgsstatistikken, som kan hjælpe til at be- eller afkræfte den hypotese.

4 Værkstedets egenskaber

SMILET beskrives som et rart sted at være og som et fristed for børn og voksne, som er både hyggeligt og sjovt. Noget, der går igen i evalueringens interviews er, at værkstedet opfattes som noget andet end eller separat fra hospitalet. I SMILET er der en anden stemning end på sengeafsnittene, med drivkraft og godt humør, som smitter af på børnene. Den farverige indretning med naturmaterialer, jazzmusikken, og en snert af luksus med kaffe og snacks bidrager til en følelse af, at man forlader hospitalet, selvom SMILET er centralt placeret ved Indgang G. SMILET beskrives også som et trygt rum, både fordi det kreative arbejde er noget man kender hjemmefra, fordi der er styr på hygiejnen, og fordi det er et fortroligt rum.

4.1 Værkstedet er noget andet end hospitalet

Både børn og voksne beskriver SMILET som et rart sted at være, hvor man bliver taget godt imod og føler sig velkommen, og det opleves som et fristed for børn og voksne som er både hyggeligt og sjovt. Noget, der går igen i evalueringens interviews er også, at værkstedet opfattes som adskilt eller separat fra hospitalet til trods for at det ligger centralt ved indgang G. En forælder fortæller:

”Det at kunne lukke døren til hospitalet betyder meget. At den der skydedør lukker, og så er man ligesom i en hule. Det symbol som den skydedør er, at du lukker alle andre ting ude, og så er du der. Det ville ikke være det samme, hvis det var et åbent rum” [Forælder]

Vedkommende fortæller, at når man er syg, kan det være svært at afkoble sig fra sin sygdomsidentitet, men at SMILET giver den mulighed: ”Det lægger vi i en kasse uden for døren, og så går vi ind i den her hule, som nærmest ”sluger” en”, hvilket henviser til sluselyden ved døren. En anden forælder beskriver indgangspartiet som at ”træde igennem skabet til Narnia”, med henvisning til, at både de fysiske rammer med dekoration, farver og naturlige materialer (træborde og -beklædning), samt atmosfæren er anderledes end på resten af hospitalet.

I SMILET er der en anden stemning end på sengeafsnittene, med drivkraft og godt humør, som smitter af på børnene. En forælder nævner, at børnene holder mere på sig selv i samtalerne med lægerne end de gør i SMILET. Kunstformidlerne spiller en central rolle i at skabe denne atmosfære, hvilket behandles nærmere i kapitel 5, men selve rummet har også en stor betydning. Flere nævner jazzmusikken som et bidrag til en rar atmosfære. Flere nævner ”en snert af luksus”, som en forælder udtrykker det. Her henvises der til, at man kan få en god kop kaffe, og at man kan nå at drikke den mens den er varm, fordi ens barn er beskæftiget. På afdelingen skal man i højere grad kæmpe for at aktivere børnene, og her kan man ikke på samme måde slappe af. Samtidig kan børnene få juice eller snacks, som flere spontant nævner under interviewene, som noget rart, der giver noget ekstra til oplevelsen.

En forælder nævner slutteligt, at der i værkstedet er en god neutral duft. Der lugter for eksempel ikke voldsomt af sprit, hvilken er godt, hvis ens barn lider af kvalme.

4.2 Et trygt rum

SMILET bliver omtalt som et trygt rum, hvilket har flere årsager. Dels er værkstedet genkendeligt, både fordi det kreative er noget børnene kender hjemmefra, fra børnehave, skole eller SFO og dels fordi værkstedet bliver genkendeligt på hospitalet fra gang til gang. Dette er noget informanter på ledelsesniveau nævner, og ønsker at arbejde med, ligesom flere forældre nævner, at børnene også har eller har fået et krea-rum derhjemme, hvilke sandsynligvis bidrager til sammenhæng mellem hjem og hospital.

Der er ligeledes et stort fokus på hygiejne, hvilket også øger trygheden. Man bliver ved sit besøg tildelt en plads ved bordet, kunstformidlerne finder de ting, man skal bruge, og der bliver omhyggeligt sprittet af bagefter. Hvis et barn først har brudt emballagen på fx en pakke eller et krea-kit, må de tage det med hjem, da det ikke kan genbruges. Det giver forældre en tryghed, at selv meget syge børn, som har forøget risiko for infektion, også kan komme i værkstedet.

Slutteligt er SMILET også et trygt rum, fordi der er plads til både de lette og de svære dage, som en forælder siger:

"Min umiddelbare fornemmelse er, at der er plads til alle følelser derinde og at man samtidig kan stole på, at personalet ikke deler ting, der er sagt i rummet, udenfor rummet." [Forælder]

5 Kunstformidlernes egenskaber

Kunstformidlerne beskrives af familierne som imødekommende og hjælpsomme, og som oprigtigt interesserede i det enkelte menneske. Det er kunstformidlerne, der bringer værkstedet til live og skaber den hyggelige atmosfære, hvor der er plads til alle. Dette lader sig gøre, fordi kunstformidlerne arbejder med at løfte familierne ind i rummet med en velkendt modtagelse, fordi de arbejder med relationsdannelse og fordi de er til stede i nuet med en stor grad af opmærksomhed, tålmodighed og ro. Samtidig er det nødvendigt, at de kan håndtere sygdomssnak; at lukke den ned, hvis det er forældrene, der initierer den, og tale om sygdom og sorg på børnenes præmisser, hvis det er dem, der bringer det på banen. Kun sådan, kan værkstedet være en pause fra sygdom. I den kreative proces er kunstformidlerne med til at give inspirationer, de tilpasser aktiviteterne til de enkelte børns præmisser, guider processen med anerkendelse og formår at lære fra sig, herunder nye teknikker og kunsthistorie.

5.1 Modtagelse i værkstedet

Værkstedets fysiske rum kan naturligvis ikke stå alene. Det er i høj grad kunstformidlerne, der bringer det til live og skaber den hyggelige atmosfære, som både børn og voksne fremhæver. Kunstformidlernes modtagelse af familier i værkstedet spiller her en central rolle. Når en familie kommer ind ad døren, bliver de budt velkommen, kunstformidlerne spørger – direkte henvendt til barnet og i øjenhøjde – til navn og alder, om børnene har lyst til at komme op til bordet og lave noget, og hvad de gerne vil have at drikke. Ligeledes bliver de voksne budt på en kop kaffe eller te og det bliver afklaret, hvor meget tid, der er til besøget. Alle nye familier modtages på den samme måde af en kunstformidler, hvilket er et bevidst valg af flere årsager. Dels "løfter" det familierne ind i rummet og giver dem en plads her, som en kunstformidler udtrykker det. Det bidrager til at skabe en stemning af ro i det virvar, der kan være i værkstedet, hvis der er fyldt.

Det giver børnene en stemme og en selvbestemmelsesret, som kan være frataget dem i et hospitalsregi, hvor de indgår i behandling bestemt af andre. Det kan virke overflødigt at spørge, om børnene har lyst til at lave krea, når nu de er gået ind i et kreativt værksted, men kunstformidlerne spørger og børnene har ret til at sige nej eller være afventende, selvom deres forældre har taget dem med derind. Det italesættes ligeledes overfor forældrene, at nogle børn bare kigger på fiskene den første gang de er i værkstedet og først har lyst til at sætte sig ved bordet senere, når de er mere trygge ved stedet.

Slutteligt giver modtagelsen kunstformidlerne vigtig information til deres videre arbejde og hjælper med at etablere en grundrelation til barnet.

En kunstformidler udtrykker det således:

"Udgangspunktet er, at vi ser lige præcis dig, der står foran os. Den der måde lige at få barnet til at sige, hvad det hedder, hvor gammel det er, går det i børnehaven, går det i skole, det er også en måde, uden at vi behøver at tale om det, så kan vi mærke, er det her et barn, som har sin egen stemme eller er det et barn, der bruger meget sine forældre til at sige ting og bede om ting, kan det være et barn, der har nogle fysiske ting, der gør, at det har en anderledes stemme. Det er nogle helt simple spørgsmål, der er naturlige at stille til alle mennesker, men det giver os rigtig meget info til vores videre arbejde, uden at der er en mor eller en far eller en bedsteforældre, der behøver at sige 'Benjamin

har den og den diagnose og derfor..', så mærker vi rigtig meget igennem de to-tre spørgsmål." [Kunstformidler]

5.2 Kunstformidlernes tilgang til relationer

Kunstformidlerne beskrives af familierne som åbne, imødekommende, søde og hjælpsomme, og som oprigtigt interesserede i det enkelte menneske og i at lære dem at kende. En forælder siger desuden:

"Vi oplever de samme tre [kunstformidlere] hver gang, og vi synes lige godt om dem alle".

Familier, der kun har været i værkstedet få gange bemærker, at personalet allerede anden gang man kommer, kan huske børnenes navne og hvad de foretrækker at drikke, og at man får en velkendt velkomst. Samtidig er kunstformidlerne gode til at fornemme, hvad børnene interesserer sig for, og hvad der er tålmodighed til at lave en given dag. Ifølge kunstformidlerne er det centrale relationelle kompetencer, at de kan udvise opmærksomhed og være til stede i nuet med en stor grad af tålmodighed og ro. Tre forældre beskriver kunstformidlernes tilgang til relationer således:

"Man lærer dem [kunstformidlerne] at kende, når man er der meget" og "De er gode til at føle folk an, og de spørger på en passende måde." [Forælder]

"De [kunstformidlerne] kan huske [mit barn] fra gang til gang, og så siger de 'der var et eller andet vi talte om den anden dag, som kunne være rigtig sjovt for [navn]'. [Forælder]

"Man føler lidt, de kan lure, hvad dagsformen er." [Forælder]

Familier, som kommer meget i værkstedet – for eksempel fordi de er langtidsindlagte eller har mange aftaler på AUH – får en stærkere relation til kunstformidlerne. Det spænder fra familier, hvor kunstformidlerne lærer børnene at kende ved at smalltalke om fritidsinteresser og ferier i en god jargon og med sjov og drilleri, som et barn nævner, til familier, hvor en kunstformidler beskrives som et "pseudofamiliemedlem". I nogle tilfælde bliver kunstformidlerne de voksne, der udover forældrene, ser et barn mest gennem et sygdomsforløb, og de bliver vigtige livsvidner gennem en svær tid og måske også et barns sidste tid. De udgør en vigtig relation, ikke kun for børnene, men også for deres forældre, som i nogle tilfælde består efter endt behandling eller et barns bortgang, hvor familien stadig til tider kigger forbi værkstedet for at tale med kunstformidlerne og for eksempel udveksle minder.

Kunstformidlerne nævner da også, at det personlige engagement kan kræve meget af én, fordi man ikke kan undgå at blive følelsesmæssigt involveret og påvirket, men samtidig skal møde alle børn med glæde og positivitet. Som en kunstformidler illustrerer:

"Vi oplever mange forskellige familier herinde, også nogen, som vi måske har haft en relation til i lang tid, og så kan vi lige have fået en eller anden besked om et barn, eller vi kan lige for to minutter siden have stået i en situation, hvor et barn er blevet dårlig herinde. Og så kommer der en helt ny familie ind i rummet, som aldrig har været her før, det der med at løfte blikket og lige finde den der maske frem og 'nu skal jeg tage lige så godt imod dig', det er der, jeg personligt kan blive rigtig ramt." [Kunstformidler]

Kunstformidlerne kender hinanden godt, de er gode til at fornemme, hvornår de skal give hinanden plads til, at man kan trække sig, når der er behov for en pause, hvis tiden tillader det, ligesom de nogle gange følger op dagen efter en voldsom episode inden værkstedet

åbner. En vigtig ting er her, at de har adgang til en personalekantine, hvor de kan holde pauser, som en kunstformidler siger:

“At man kan lige trække sig væk derfra, hvor der er patienter, er faktisk lidt vigtigt, for ellers er man jo SMILET, der sidder i sin t-shirt og skal se og høre og smile, så der har vi mulighed for at have et frirum.” [Kunstformidler]

De bruger ikke supervision, men er – som de selv udtrykker det: “gode til at gribe hinanden”. Som en kunstformidler yderligere formulerer det, kan arbejdet til tider være “100 meter hæk”, mens det andre gange er roligt. Vedkommende fortæller ligeledes om en særlig situation, hvor nogle børn havde oplevet en alvorlig ulykke og dagen efter sidder i værkstedet:

“Det var virkelig en energiudladning, hvor vi hele tiden havde et øje på hinanden [...] det der med at sige, her har vi en speciel situation, vi deler os”.

Kunstformidlerne skelner mellem private og professionelle relationer og støtter sig blandt andet til SMILfondens politik om, at man ikke deltager i private arrangementer, når familier for eksempel inviterer til barnedåb eller begravelse. Motivationen finder de i, at de har givet nogle børn og deres familier et lyspunkt i en svær tid og forhåbentlig gjort en positiv forskel.

5.3 Plads til alle

Det er både forældres og hospitalsansattes indtryk, at der i SMILET er plads til alle, også på svære dage, som en forælder siger “Jeg kunne ikke forestille mig, at der ville være et tidspunkt, hvor [mit barn] ville vælge det fra. Det kan tage meget ondt fra [ham/hende]”. En anden forælder beskriver det således: “Selvom man ikke snakker så meget sammen, er der meget fælles” herunder en fælles forståelse af, hvilken situation, man kan være i og hvordan man har det, ligesom man ikke stikker ud, selvom man sidder med et dropstativ eller i hospitalstøj og generelt tager hensyn til hinanden. Det er et vigtigt opmærksomhedspunkt for kunstformidlerne, at der skal være plads til alle:

“Udgangspunktet for, hvordan vi modtager folk, er så vidt muligt det samme, men at vi også, for at kunne behandle børnene ens herinde, behandler dem forskelligt. At der er forskel på, hvor meget overskud børnene kommer herind med, hvilke fysiske færdigheder, mentale færdigheder osv. Der justerer vi efter dette, men det er ikke noget, vi sætter ord på, det er ligesom bare sådan en energi, der forhåbentlig bare summer rundt i rummet. Så hvis et barn har brug for at lægge sig på bordet, for at kunne udføre sin aktivitet, eller har brug for en særlig stol at sidde i, så er det ikke noget, vi taler om, det er ligesom noget, der sker.” [Kunstformidler]

5.4 Håndtering af sygdomssnak

Formålet med SMILET er at give børn og deres familier en pause fra sygdom, hvilket betyder, at der er stor opmærksomhed på, hvordan man taler om sygdom og sorg, og hvor meget det fylder i værkstedet. Sygdom er en fællesnævner og et naturligt samtalemne, særligt for og mellem forældrene for hvem sygdomsfortællinger kan fylde meget. Selvom der naturligvis skal være plads til sygdom og sorg i rummet, og en anerkendelse af, at det er det, der fylder, så er kunstformidlerne opmærksomme på ikke at dyrke det og spørger ikke ind til det.

Hvis det er børnene selv, der bringer emnet på banen, er der en åbenhed for at tale om sygdom og sorg på børnenes præmisser, for eksempel ved at tale om, hvad et afdødt familiemedlems yndlingsfarve var, hvad barnet godt kunne lide at lave sammen med

vedkommende etc., hvor man i højere grad lukker forældres samtaler ned. Som en kunstformidler siger det, så er det "ikke altid elegant", og det kan være både vanskeligt og dilemmafyldt at lukke en samtale ned og komme videre. Som en kunstformidler siger:

"Man åbner lige pludselig op [med et helt ikke-relateret samtaleemne], helt uden at have haft intentionen om at ville snakke om sygdom og så ruller det. Det er noget af det sværeste herinde". [Kunstformidler]

Man kommer dog ofte langt ved at sige "det snakker vi faktisk ikke om her" eller "jeg kan høre I har gang i en samtale, der har betydning for jer, kan I ikke sætte jer ud", som kunstformidlerne fortæller. En anden kunstformidler uddyber i samtalen om, at det kan være svært:

"Der bliver jeg bare nødt til at tænke, jeg er på barnets side, og for eksempel [den anden dag], hvor [barnet] selv siger til os; jeg kommer nok til at tabe håret igen. Der kunne jeg jo ikke finde på at kigge på [barnet] og sige, 'aj vi snakker simpelthen ikke..', der kigger jeg jo på hende og siger, hvordan har du det med det? Men hurtigt kommer vi jo faktisk over i, at jeg synes hun er smukkeste, når hun har den der [frisur], der er en del kortere og hendes [forælder] lige viser dig et billede... Men det kan vi også tillade os, fordi der kun er os i rummet, og hvis det var [forælderen], der havde åbnet den op, så havde vi jo svaret med et punktum."

5.5 Kunstformidlernes tilgang til den kreative proces

Det kreative arbejde i SMILET tager udgangspunkt i en række temaer, som kunstformidlerne udvikler ud fra et årshjul med årstider og højtider. Blandt andet "monster-mønster-mørke" i efteråret op mod Halloween mens denne evalueringsrapport er skrevet. Temaerne skal forbinde livet på hospitalet med livet udenfor, særligt for de børn der er mere eller mindre isolerede, både ved helt fysisk at trække ting udefra indenfor og ved at tilbyde børnene at lave aktiviteter tilsvarende det, de kunne have lavet i børnehave, skole og SFO.

I og udenfor værkstedet er der udstillet en lang række værker, som både kunstformidlere og børn og deres familier har lavet. Flere forældre nævner, at disse værker virker som inspiration for børnene og beskriver, hvordan de nysgerrigt går og kigger på de forskellige projekter. På samme måde virker kunstformidlernes forslag til aktiviteter som inspiration. Som en forælder udtrykker det om deres barn "[han/hun] bliver draget ind i deres måde at fremlægge deres små projekter på". Det kan sågar være en manglet inspiration til at lave kreative ting hjemme, hvis der går lang tid mellem besøg i SMILET. Kunstformidlerne er gode til at give idéer, men fornemmer også, hvornår børnene skal have frit spil, som denne lille samtale med sjov og grin mellem et barn og en forælder illustrerer:

"Sidste gang lavede jeg en muslingskal på et tema nærmest, og så fandt jeg selv på den." [Barn]

"Der er forskellige ting, man kan tage udgangspunkt i, men de synes jo næsten bedre om, når det ikke ligner 1:1, for så har man brugt sin fantasi, og det er noget de kan li' dernede, at man selv finder på noget." [Forælder]

"Nogen gange kan [kunstformidler] ikke liige holde sig" [kigger på mor og smågriner] [Barn]

"Nej [navn], hun har mange gode idéer, og så kan hun også godt se på dig, at nu skal hun ikke komme med flere idéer!" [griner] [Forælder]

"Så kan man bare sige, det er en dårlig idé." [Barn]

Værkstedet bliver blandt andet omtalt som et "drømme-kreaværksted", med oceaner af kreative muligheder, og både forældre og hospitalspersonale er imponerede over udvalget af materialer og kunstformidlerne opfindsomhed. Ligeledes er kunstformidlerne dygtige til at finde noget, der interesserer og fanger de enkelte børn og passer til både dagsform og tålmodighed. I et forsøg på at opnå en analytisk forståelse af den kunstfaglige indsats og kunstformidlerne tilgang til den kreative proces, i familiernes perspektiv, er følgende display udviklet på baggrund af interview med familier:

 Give inspiration	 Tilpasse aktiviteter til enkelte børn	 Guide processen	 Anerkende kreativitet	 Lære fra sig
Temaer ud fra årstider og højtider. Udstilling af værker. Forslag til aktiviteter.	Gode til at fornemme, hvad der er tålmodighed til: små overskuelige projekter eller store projekter. Man kan få en kasse til sine ting, hvis tålmodighed, tid eller energi slipper op. Gode til at tilpasse aktiviteter til enkelte børn og gode til at inddrage børnene.	Gode til at guide børnene og fastholde deres fokus ved at foreslå ting eller ved at bruge bevægelse: rejse sig og se, hvad der er i ovnen. Gode til at spørge, om man vil have hjælp og give supervision: <i>"De guider processen mere end de leder, og det er aldrig sådan, at man føler, at de er på nakken af én"</i> . [Forælder]	<i>"Der er ikke noget, der er forkert derinde"</i> . [Forælder] Personalet er gode til at anerkende og rose de ting, børnene laver.	Personalet giver én nye teknikker og hjælper én med at udvikle de ting, man kan i forvejen fx med nye teknikker. Evne til at formidle kunst og kunsthistorie.

I kunstformidlernes perspektiv supplerer de hinanden godt med en pædagog, som har blik for, hvad børnene har brug for sprogligt og motorisk, og to kunstuddannede (kunsthistorie og Æstetik og kultur), som har fokus på at skabe læring gennem forskellige kunsthistoriske genrer og aktiviteter. Det væsentlige for dem alle tre er ikke det færdige værk, men processen derhen, selvom de også er nødt til at skele til resultatet, fordi det for nogle – både børn og voksne – er vigtigt at få et færdigt produkt med fra værkstedet som for eksempel kan vises frem på stuen eller gives videre i gave. De tilrettelægger derfor aktiviteterne, så der både er små, korte projekter og længevarende projekter. Sekundært er der også en socialisering eller dannelse i at komme i værkstedet, hvor man lærer at vente på tur, interessere sig for andre mv., som så at sige kompenserer for, at der er nogle børn, som ikke kommer i institution.

6 Værkstedets betydning for familierne

SMILET har en stor betydning for de familier, der bruger værkstedet. SMILET bliver først og fremmest beskrevet som en pause, et afbræk eller et frirum, hvor man for en stund kan glemme sygdom og slappe af, hvilket giver fornyet energi. Dette gælder både for børnene, men i høj grad også for deres forældre og gør sig særligt gældende for de familier, der er indlagt på AUH, hvor en pause er tiltrængt. SMILET bliver også en positiv oplevelse på hospitalet, med glæde og sjov, som gør det nemmere at komme på hospitalet. Det betyder også, at mange familier i ambulans behandling planlægger deres besøg på AUH. Slutteligt skaber det kreative arbejde en succesoplevelse hos børnene og mange børn viser stolt det frem, de har lavet til familier, kammerater, sygeplejersker og læger.

6.1 SMILET er et afbræk, en pause, et frirum

Noget af det, der går igen, på tværs af familieinterviewene er, at SMILET bliver beskrevet som et frirum, en pause og et afbræk fra sygdom. Dette gælder ikke alene for børnene, men i høj grad også for deres forældre og i særlig grad for de familier, der er indlagt på AUH, som en forælder her beskriver som "et åbent fængsel":

"[Navn på kunstformidler] har også været noget for [min partner], som (...) jo var indlagt hele tiden (...). Det er jo lidt ligesom at være i et åbent fængsel, [navn] kunne ikke komme ud, så det eneste afbræk var også at sidde hernede i [SMILET] sammen med [vores barn]. Så det har betydet rigtig meget".

Det hænger i høj grad sammen med, at SMILET ses som noget andet end og separat fra afdelingerne på hospitalet, som er behandlet i afsnit 4.1. Det muliggør, at man for en stund kan glemme sygdom, som tre forældre her illustrerer:

"Man glemmer faktisk sygdom derinde, selvom der sidder børn med drop, og der bliver sprittet af." [Forælder]

"Tankerne kommer væk. Væk fra, at man ligger i den der skide hospitalsseng. Også selvom det bare er 20 minutter. Man glemmer lidt, at det hele er noget møg." [Forælder]

"Når man går fra [SMILET] til [afdelingen] har man fået energi igen. Man har lige haft en halvleg. Nu kan man lidt igen." [Forælder]

Dette perspektiv findes ikke alene hos forældrene, men også hos ansatte på AUH, som én her formulerer det:

"Der er uendeligt meget ventetid, og der er meget tid, hvor man har brug for at kunne adspredde sit barn, hvis ikke de har brug for at ligge i sengen hele tiden, og hvordan gør man det? Det er faktisk en stor opgave som forælder. Det at man får hjælp til det, får et pusterum, får en kop kaffe, at der er nogen, der løfter den opgave af skuldrene [betyder] de kan slappe lidt af." [Hospitalsansat]

Det giver fornyet energi for familierne og en hospitalsansat bemærker, at familierne ser mere glade og afslappede ud, når de kommer tilbage til afdelingen. Forældrene bliver glade, når de ser deres børn glade og når de "ser det raske i det syge", som en hospitalsansat formulerer det, altså at deres børn gerne vil og kan de samme ting, som andre jævnaldrende børn.

6.2 En positiv oplevelse på hospitalet

SMILET er en positiv oplevelse på hospitalet for mange børn og deres familier. Flere beskriver, hvordan de gør en tur ud af besøget på AUH og planlægger deres tid, så de kan nå at komme i SMILET før eller efter en kontrol, undersøgelse eller behandling. Det skaber en glæde og et lyspunkt, så besøget ikke alene er en træls oplevelse for børnene, hvilket gør det nemmere at komme på hospitalet, som to forældre her beskriver:

"Det er faktisk blevet et lyspunkt at komme afsted, det er noget, [vores barn] ser frem til [...]; Det ender altid ud i: 'Hvor lang tid kan vi så være i SMILET?' [...] Det giver [ham/hende] en helt anden ro og oplevelse af at være på hospitalet". [Forælder]

"Det er lige ved, når vi skal et eller andet – 'kan vi ikke godt gøre det på AUH?'. Ikke så meget, 'åh nej', at få en indkaldelse til AUH. Så glæder man sig faktisk lidt til at komme på sygehuset, fordi man ved, man skal i SMILET bagefter." [Forælder]

Flere børn giver tillige udtryk for, at de savner SMILET, når de ikke har været der længe og glæder sig til næste gang, de skal på hospitalet. Mens familier, der er indlagt, i høj grad beskriver SMILET som en pause, er der flere familier i ambulante forløb, der taler om, at værkstedet bidrager til en positiv oplevelse på hospitalet. Her er SMILET måske nærmere en pause fra hverdag end en pause fra sygdom. Besøget i værkstedet giver en anledning til at lave noget hyggeligt sammen forælder og barn, som man måske ikke ville have gjort, hvis man bare var taget hjem og haft travlt med hverdag og praktiske opgaver.

6.3 Børnene viser stolt det frem, de har lavet

SMILET skaber en stolthed hos børnene, både over, at der er et særligt tilbud til dem, fordi de er syge og på hospitalet, hvilket de på video-opkald eller fysisk kan vise frem til søskende, bedsteforældre og kammerater og som bliver et samtaleemne med familiemedlemmer, og til tider lidt misundelse hos søskende og venner. Det giver også en stolthed over det, de producerer, som er en succesoplevelse, og som bliver vist stolt frem til og til tider givet i gave til familiemedlemmer, kammerater og læger og sygeplejersker på afdelingen.

7 KreaVognens betydning for familierne

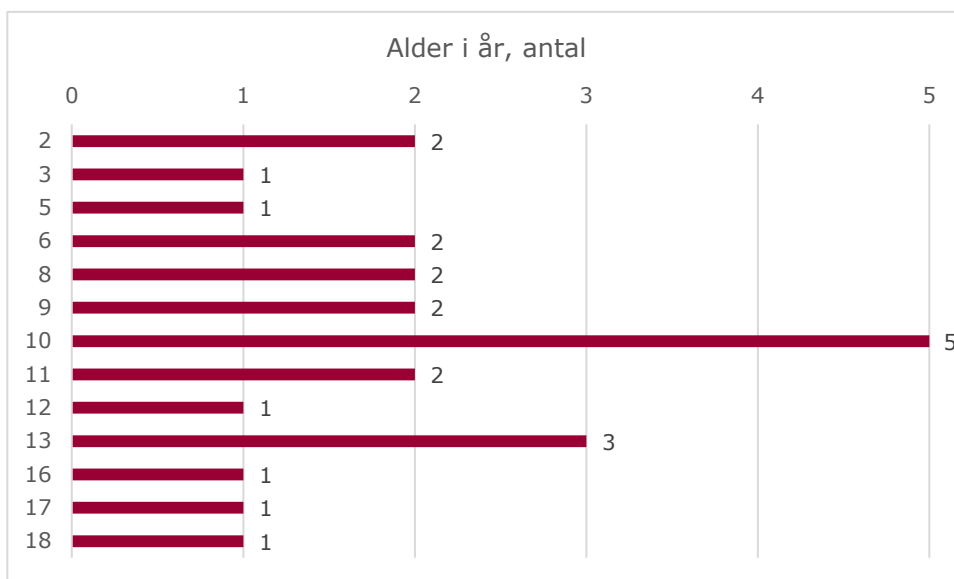
Familierne er glade for KreaVognen og dens indhold, og den bliver beskrevet med nogle af de samme ord som værkstedet: et pusterum, der giver glæde i en træls situation. Konkret erklærer ca. to-tredjedele af de adspurgte i spørgeskemaundersøgelsen sig "meget enige" i, at 1) KreaVognen giver børnene en pause fra tanker om sygdom, at 2) KreaVognen giver børnene lyst til at prøve kreative ting og at 3) KreaVognen gør det nemmere for børnene at være på hospitalet. Forbedringsforslag er, at den kunne være mere på afdelingerne, og at der til nogle af krea-kittene godt kunne være vejledning og hjælp med.

I dette kapitel gennemgås evalueringsresultaterne vedrørende KreaVognen. Den primære datakilde er spørgeskemaundersøgelsen, og kapitlet er struktureret efter temaerne herfra. Derudover er enkelte kommentarer vedrørende KreaVognen, som er fremkommet i interviewene, medtaget her.

Det skal understreges, at spørgeskemaundersøgelsen er gennemført af børn og deres familier, som har brugt KreaVognen en eller flere gange, og de som ikke har mødt vognen har derfor ikke haft mulighed for at give deres besyv med om tilgængeligheden af tilbuddet på afdelingerne.

7.1 Brugere af KreaVognen

Deltagerne i spørgeskemaundersøgelsen er i gennemsnit 9,7 år gamle. Den yngste af de 24 respondenter er 2 år og den ældste 18 år. Aldersfordelingen fremgår af tabellen nedenfor.

Det er lige hyppigt blandt deltagerne, om de er på AUH, fordi de har en ambulans aftale (46%), eller fordi de er indlagt (42%). Derudover har tre deltagere angivet, at de er på AUH af andre årsager, såsom blodprøver eller fast periodisk behandling.

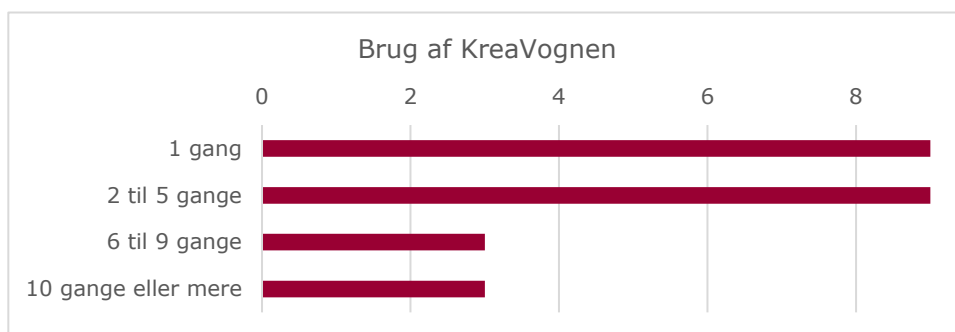
I interviewene med familierne fremgår det, at der er overlap mellem de børn, der bruger KreaVognen, og de børn, der bruger værkstedet. En forælder, der for nyligt har været i SMILET for første gang med sit barn, fortæller eksempelvis, at de tidligere har brugt

KreaVognen meget. Vedkommende var dog ikke dengang klar over, at KreaVognen havde et tilhørende værksted, men tænker, at de fremover kan "bruge KreaVognen i forbindelse med indlæggelse og så SMILET i forbindelse med kontroller." Der er dog også mange familier, der kun bruger én af delene.

En interviewperson nævner, at det er en fordel, at det er en fra SMILET, der kommer rundt med vognen. Det skaber en genkendelighed mellem tilbuddene, at man kender nogen fra KreaVognen, når man skal i SMILET første gang, og vice versa.

7.2 Brug af KreaVognen

De fleste deltagere har brugt KreaVognen mellem en og fem gange. Fordelingen fremgår af tabellen nedenfor.

KreaVognen kommer rundt på Børneafdelingerne mandag og torsdag. I spørgeskemaet svarer størstedelen af deltagerne (79%), at de er tilfredse med det nuværende antal besøg. De resterende (21%) ønsker, at KreaVognen kommer oftere:

Må gerne komme hver dag.

[...] Men det kunne være dejligt med tre besøg fra vognen – måske mandag, onsdag og fredag. Weekenden er lang som barn, når man er indlagt.

[Respondent, spørgeskema]

Deltagerne laver som udgangspunkt tingene fra KreaVognen, mens de er på AUH (92%). En del tager dem dog også med hjem (29%) eller laver dem andre steder (8%)⁷.

Deltagerne synes generelt, at det er nemt at bruge tingene fra KreaVognen (92%). Kun to deltagere svarer nej, og skriver uddybende, at der nogle gange mangler lidt vejledning, og at nogle ting er lettere at lave end andre.

Familierne i interviewet har ikke udtrykt nogen utilfredshed med KreaVognens nuværende antal besøg. Kunstformidlerne oplyser selv, at det ikke altid er muligt at køre med vognen to gange ugentligt, da man prioriterer værkstedet, hvis personaleressourcerne er knappe i forhold til antallet af besøgene i værkstedet.

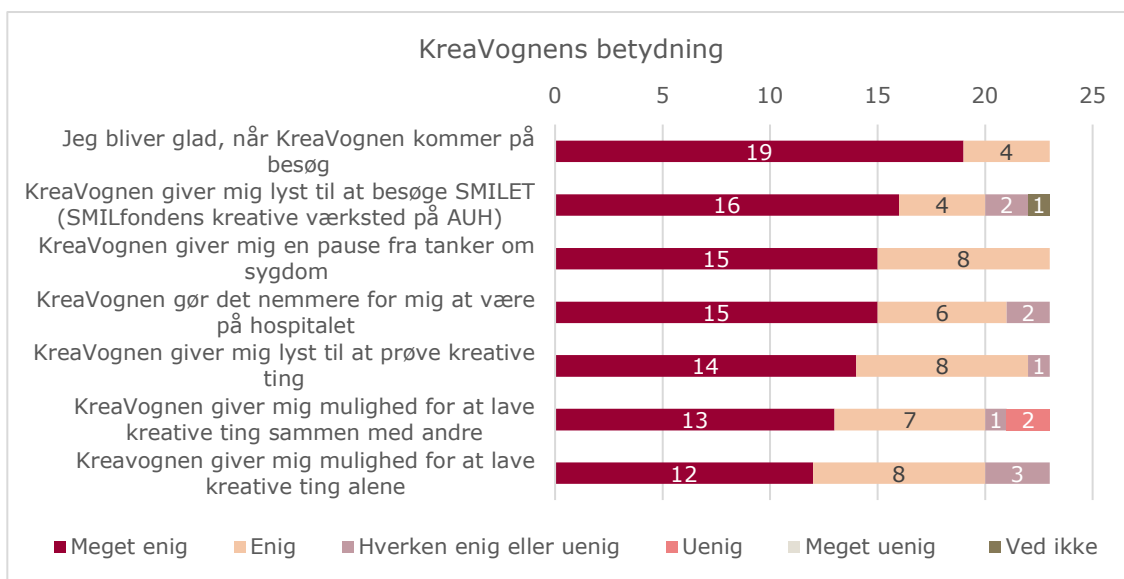
Fra personaleinterviewene ved vi, at materialerne fra KreaVognen også anvendes andre steder, fx sammen med socialpædagogen på børneafdelingen.

7.3 KreaVognens betydning

I spørgeskema er angivet en række udsagn vedrørende KreaVognens betydning, som deltagerne er blevet bedt om at vurdere, hvor enige/uenige de er i. Deltagernes svar

⁷ Svarene summerer til mere end 100%, da deltagerne kan sætte flere krydser.

fremgår af tabellen nedenfor. Svarene er sorteret sådan, at de udsagn, flest deltagere erklærer sig "meget enig" i, kommer først.

KreaVognen scorer højt i alle udsagn, da der overvejende er svaret "meget enig" eller "enig". I forhold til målene for SMILET, er det særdeles positivt, at 1) KreaVognen giver børnene en pause fra tanker om sygdom (65% svarer meget enig), at 2) KreaVognen giver børnene lyst til at prøve kreative ting (61% svarer meget enig), og at 3) KreaVognen gør det nemmere for børnene at være på hospitalet (65% svarer meget enig). Disse udsagn korresponderer med målene om, at SMILET skal være et kreativt frirum, der (1) giver en pause fra sygdom, (2) giver børnene glæde i kreativ udfoldelse og (3) styrker familiernes tilknytning til hospitalet ved at tilbyde en positiv og meningsfuld oplevelse.

I det åbne kommentarfelt, har deltagerne haft mulighed for at uddybe deres svar ift. KreaVognens betydning med egne ord. Nedenfor er udvalgte citater, der er relevante ift. de tre mål, medtaget:

1) "Tiden går hurtigere, og jeg glemmer, at jeg er syg."

1) "Et dejligt pusterum i en ellers til tider træls situation."

2) "Godt koncept og giver god fantasi og læring [...]."

2) "Det gør mig glad og keder mig ikke så meget, og der er noget nyt hver gang."

3) "SMILET spillede en helt særlig rolle for vores datter, da hun var indlagt [...]. Hun var nærmest katatonisk og ville ingenting, men da vi fik en pose med en perlekæde, fik hun pludselig lyset tilbage i øjnene og tilmed et smil."

3) "Det er ikke så kedeligt på sygehuset, og jeg har noget at lave, når energien er til det. Når jeg ikke har mulighed for at komme i SMILET."

I interviewene med familier og personale fremgår det, at KreaVognen har en positiv betydning for dens brugere. Den bliver italesat som en god måde at fordrive ventetiden på:

"Det er nyt og spændende og kan på den måde aflede." [forælder]

og giver både en pause til forældre og børn.

En medarbejder fortæller, at hun tænker KreaVognen "lidt ligesom sådan en hjem-is-bil". Nogle gange står børnene ligefrem klar, når den kommer.

”Især de rigtige kreamus – og dem har vi en del af” [hospitalsansat].

Den leverer nyt legetøj og andre spændende ting, hvilket især fungerer godt ift. de isolerede børn og de børn, der ikke kan komme ud af sengen.

7.4 Forbedringsforslag til KreaVognen

Som ovenstående også viser, er deltagerne meget glade for KreaVognen og dens indhold. Adspurgte svarer kun 9% af deltagerne ja til spørgsmålet om, hvorvidt der mangler noget på KreaVognen og uddyber, at der gerne må være en tegne-/malebog og smykker.

Afslutningsvis i spørgeskemaet har deltagerne kunnet notere idéer til, hvordan KreaVognen kan blive bedre. Forslagene er få og henviser udelukkende til de vejledninger/instruktioner, der er til et kit, og muligheden for (yderligere) hjælp fra personalet:

”Jeg tænkte på, om der i nogle af de mere ”komplekse” kits kunne laves en lille seddel med lidt instruktioner – eksempelvis til fiskestangen. For nogen kan det måske være lidt overvældende at lave, lige når man får poserne, og så kan det være rart at have lidt instruktioner på skrift til senere.”

”Måske at personalet har lidt mere tid til at hjælpe mig i gang med noget krea. Ligesom de gør i SMILET.”

Der er ikke fremkommet nogle forbedringsforslag til KreaVognen i interviewene med familier eller medarbejdere.

Kunstformidlerne selv har været nysgerrige på, om KreaVognen opleves som et forstyrrende element, når familierne er indlagt, men dette understøtter data ikke. En medarbejder italesætter, at kunstformidlerne er gode til at være diskrete,

”Det er bare et lille, stille og roligt bank [når de banker på til stuerne]”.

Hun fortæller, at der generelt er mange, der vil snakke med familierne, hvilket kan være overvældende, hvorfor nogle familier har lavet hjemmelavede ”vil ikke forstyrres”-skilte og sat på døren. Disse har dog ikke været specifikt møntet på KreaVognen, og der er ifølge medarbejderen aldrig forældre, der har klaget over, at den kom. Generelt giver interviewene et indtryk af, at KreaVognen er meget velkommen på afdelingerne.

8 SMILETs betydning på hospitalet

SMILET giver børnene og deres familier en pause fra sygdom og en positiv oplevelse på hospitalet. Kreativiteten bevæger sig dog også ud på afdelingerne, både helt bogstaveligt med KreaVognen, men også som et mindset hos personalet, der bidrager til at gøre tiden på hospitalet nemmere. Dels styrker det børnenes mestring i hospitalsregi og gør noget af det kliniske arbejde nemmere, blandt andet fordi det kreative kan bruges til at aflede børnene i situationer, som kan være ubehagelige eller svære for dem, for eksempel undersøgelser eller blodprøver. Samtidig er børnenes kreative produktion et godt samtaleemne, som styrker relationen mellem børn og personale. Flere hospitalsansatte giver udtryk for, at de er glade for at kunne sparre med kunstformidlerne om, hvordan de sammen kan gøre et kompliceret eller langt indlæggelsesforløb nemmere for en familie, og giver samtidig udtryk for, at det kreative mindset har skabt både større arbejdsglæde og fællesskabsfølelse på afdelingerne. SMILET passer godt ind i AUHs strategi for et Børn og Unge-hospital med en stærk børnefaglighed på børnenes præmisser. Hospitalsledere giver udtryk for et godt og professionelt samarbejde med SMILET og ser værkstedet som en vigtig del af AUH – også fremover.

8.1 Styrker børnenes mestring i hospitalsregi

Ifølge flere hospitalsansatte øger SMILET og det kreative arbejde børnenes mestring i hospitalsregi og gør noget af det kliniske arbejde nemmere. Dels på grund af den pause, det tillader – som allerede er behandlet i afsnit 6.1, men også fordi, det kan bruges til afledning i situationer, som kan være ubehagelige eller svære for børnene. Man kan for eksempel spørge børnene ind til det, de har lavet i SMILET, når de skal stikkes eller skal tage medicin, eller man kan aflede med en krea-ting, så det tænker på noget andet under en undersøgelse eller konsultation, som en hospitalsansat her illustrerer:

“Det kan være (...) nogen, vi skal give nogle stik, at så snakker vi med dem om de armbånd, de har lavet sidste gang, eller hvad de har valgt fra [Krea]vognen, de skal lave denne gang, og måske aflede dem lidt – tænke på noget andet – så får man deres historie med, hvorfor de har valgt den farve perler, eller den ting, så vi får bedre indblik på vores patienter og en anden dialog, end vi har gjort tidligere”. [Hospitalsansat]

Flere forældre nævner også dette. Her spiller KreaVognen en central rolle, fordi man kan få en ting eller et Krea-kit med sig, som man kan lege med:

“Det giver os en mere rolig konsultation bagefter, fordi børnene har noget at lege med, og det forstyrrer ikke samtalen og er lettere også for lægerne at kunne få lov at lytte på dem, for eksempel, fordi de har det her armbånd, de kan vise lægen samtidig med at lægen lytter på dem, på den måde kan man bruge nogle af de her ting.” [Hospitalsansat]

En hospitalsansat beskriver det som roligt, når KreaVognen kommer på gangene. Nogle af de andre tilbud på hospitalet er mere højrøstede og gør nogle børn opstemte. Den energi kan være svært at tage med ind i en konsultation, og fordybelse i kreative ting er i denne sammenhæng nemmere.

SMILET bruges også til at få patienterne op ad sengen og ud at gå. Det at røre sig lidt styrker kroppen og gør det nemmere at klare behandlingen. Førhen opfordrede man familierne til at gå i kiosken eller til at gå op og ned ad gangene, nu er der et mere

meningsfuldt sted at sende familierne hen. Værkstedet giver slutteligt mulighed for at sygeplejerskerne kan se børnene på en anden måde og i andre omgivelser end på afdelingen. Det giver blandt andet mulighed for at man kan vurdere, hvor dårlige børnene er, hvis de for eksempel har ondt, men gerne vil i SMILET og godt kan afledes, så får man en fornemmelse af, hvor skidt det står til.

8.2 Styrker dialog og relationer mellem personale og familier

Det kreative arbejde er også en fordel i forhold til relationsopbyggelse. Dels nævner en hospitalsansat, at de af SMILET har fået små klistermærker til at sætte på deres navneskilte, hvilket kan virke som en lille ting, men børnene ser dem med det samme og synes, det er sjovt. Det kan være en god indgangsvinkel til at tale med barnet og skabe en relation. Samtidig tager børnene de ting, de har lavet med på afdelingerne og hænger for eksempel billeder op på stuerne, hvilket fungerer som et godt samtaleemne mellem børnene og personalet. Personalet kan også følge deres krea-projekter og spørge ind til, hvad de har lavet fra gang til gang og på den måde både få indblik i patienten og familien, ligesom det giver en anledning til at spørge ind til, om de også laver krea derhjemme, og hvilke andre fritidsinteresser de har. En sygeplejerske nævner, at det er en del af deres job at være nysgerrige på patienterne, og hvad de interesserer sig for og hjælpe dem med at finde fritidsinteresser og fællesskaber trods de begrænsninger, som deres sygdom kan give. Her er det kreative en god ting, fordi alle kan være med.

Sygeplejerskerne kan godt lide at have mulighed for at følge børnene ned i værkstedet, det giver en anden relation, med mere tillid, hvis man har lavet noget sammen, der er hyggeligt og ikke kun er den, der gør børnene ondt, som en hospitalsansat udtrykker det:

”De [sygeplejerskerne] gør rigtig mange ting ved de her børn, som børnene ikke kan li’, det er deres arbejde. Det, at de kan komme ned og egentlig bare sidde og lave et armbånd med et barn, og ikke gøre dem ondt, men få en relation til barnet med noget som barnet synes er hyggeligt og sjovt. Det betyder rigtig meget, når børnene er indlagt over flere år her, at den der relationsdannelse, de kan få, om noget hyggeligt, den bliver ved med at være der, selvom de skal tilbage og lave noget træls, så har de haft en god oplevelse sammen og barnet stoler lidt mere på den sygeplejerske, der har været med nede i SMILET (...). Det er desværre ikke ret tit, de har tid, de er rigtig glade for det, når de kan.”

[Hospitalsansat]

Det giver også noget for en relation, hvis et barn for eksempel giver noget, de har lavet i en gave til en sygeplejerske, der har passet dem meget.

8.3 Styrker et kreativt mindset på afdelingerne

Nogle hospitalsansatte nævner, hvordan SMILET har styrket det kreative mindset på afdelingerne, hvor leg er blevet en større del af hverdagen og er noget, man som sygeplejerske, i højere grad tænker ind, når man planlægger et indlæggelsesforløb for den enkelte familie. De har for eksempel fejret højtider og særlige lejligheder med pynt og udklædning med hjælp fra SMILET, hvilket de ikke tidligere har gjort.

”Jeg synes også, jeg kan mærke, at vi som personale, gennem årene, er blevet mere kreative i vores mindset. Vi bruger dem [SMILET] mere, det kan være i forbindelse med [en højtid], det har vi aldrig fejret her, og så går vi op og spørger om de har [noget udklædning], vi som personale må låne. Så får vi alt den kreativitet nede fra SMILET af, så vi kan pynte op, og den dag var

forrygende for de børn, vi havde her, og forældrene elskede det, så det giver en anden glæde for os som personale også, som vi ikke har haft før. Det bringer noget leg ind i vores hverdag. Det giver os noget samhørighed og spiller os gode som personale”.

Det giver både arbejdsglæde og fællesskabsfølelse.

8.4 Samarbejde med kunstformidlerne

Nogle af sygeplejerskerne bruger sparring med kunstformidlerne aktivt i deres daglige arbejde, og omtaler dem, som en slags kollegaer. Det kan for eksempel være, hvordan man når ind til et indesluttet barn, eller hvordan man kan hjælpe et barn i et kompliceret eller langt forløb med bedre at finde sig til rette på hospitalet ved for eksempel at aflede med krea-ting af interesse. Som en hospitalsansat siger:

”Det giver os en anden tangent at spille på som personale (..) Det gør en kæmpe forskel, at vi ligesom spiller sammen”.

Flere nævner tillige, at det er rart at kunne sparre med en anden faggruppe. Det er dog forskelligt, hvor meget kontakt der er mellem enkelte sygeplejersker og kunstformidlerne, og et større samarbejde kræver en aktiv indsats for at lære hinanden at kende og styrke indbyrdes relationer.

8.5 SMILETs rolle på AUH

SMILET passer godt ind i AUHs strategi for et Børn og Unge-hospital med en stærk børnefaglighed, hvor man skaber et hospital på børnenes præmisser og samtidig tilbyder aktiviteter, der ligner det, børnene kender fra deres almindelige hverdagsliv. Samtidig spiller tilbuddet godt sammen med de øvrige tilbud til familierne: hospitalsklovne, Legeheltene, musik mv., som primært udspiller sig på afdelingerne, mens SMILET er for de børn, som også godt kan forlade afdelingerne.

Der er en stolthed over at have et tilbud som SMILET på AUH, både blandt hospitalsledelsen og blandt medarbejderne og SMILET får stor ros. Det gælder både kunstformidlerne, som beskrives som dygtige og kompetente, med en ledelse, der har fokus på gode initiativer og udviklingsarbejde. Samtidig er SMILfonden professionelt drevet og der lægges, fra hospitalsledelsens side, vægt på de gode samarbejdsrelationer.

Ledelsen på AUH ser fortsat værkstedet som en vigtig del af AUH og ser ikke noget til hinder for det fremtidige samarbejde ej heller, at SMILET skulle indtage en større rolle på AUH fremover, hvilket dog afhænger af ekstern finansiering, hvilket er en stor og essentiel opgave.

9 Udviklingspotentialer

Under evalueringen er der fremkommet flere udfordringer og ønsker, som SMILET kan arbejde videre med. Det drejer sig om, at værkstedet til tider er fyldt og nogle familier må gå forgæves, og at den travlhed, der kan være i værkstedet, kan være en udfordring for at skabe den ønskede ro, nærvær og opmærksomhed på det enkelte barn. Der er ligeledes et ønske om at udvide åbningstiderne til sene eftermiddagstimer og weekender. Angående SMILETs målgruppe, kan der være forbedringspotentiale i dels at få mere fat i de unge (15-17-årige) og dels af få bedre fat i drengene, som er mindre tilbøjelige til at komme i værkstedet end pigerne. Slutteligt kan synligheden og informationsniveauet om SMILET øges på afdelingerne: både så flere familier og flere personaler får øje på SMILET.

Under evalueringen, er der fremkommet nogle udfordringer og forbedringsforslag, som SMILET AUH kan tage stilling til og eventuelt arbejde videre med. Dette udviklingsarbejde er påbegyndt på den afsluttende workshop, hvor særligt relationer til personalet på afdelingerne var på dagsordenen.

9.1 Håndtering af pladsmangel og travlhed

Den kritik, der fylder mest for familierne, knytter sig til populariteten af tilbuddet. Næmlig at der nogle gange er for mange mennesker på for lidt plads. For nogle børn kan det være for overvældende og støjende til, at de kan opholde sig i værkstedet, og de må enten gå igen, være der i kortere tid end ønsket eller tage et krea-kit med et andet sted hen.

Mange mennesker, og dermed travlhed i værkstedet, er noget af det, der udfordrer kunstformidlerne mest. De gør meget for at finde plads til børnene, fordi de ved, at en familie måske kun har 20 minutter inden en aftale på AUH og ikke kan komme igen senere. Det kan dog gå ud over kvaliteten af arbejdet, hvis der er for mange i værkstedet og særligt, hvis der er for mange børn i forhold til voksne ved bordet. Forældrene er tit søde til at tilbyde at stå op og give deres stol til et barn, hvis der er mange, der gerne vil have plads. Men hvis forældrene ikke sidder ved siden af deres barn, har de svært ved at hjælpe, og det er svært for kunstformidlerne at nå at hjælpe alle børnene, hvis der er fyldt, og deres forældre ikke er en del af det kreative arbejde. Dette går også på kompromis med en grundværdi, at det er noget børn og voksne gør sammen.

Samtidig er det sværere at opretholde ro og nærvær ved stor travlhed, ligesom det naturligvis påvirker kunstformidlerne mulighed for at holde pauser eller håndtere særligt en udfordrende situation, som et barn, der bliver dårligt. Til tider har KreaVognen også været nedprioriteret på grund af travlhed i værkstedet. En forælder nævner også, at der kan være meget ventetid, fordi kunstformidlerne finder materialer og værktøjer frem til børnene, enkeltvis hen ad vejen, som børnene skal bruge dem. Hvis der er mange i værkstedet, kan man komme til at vente længe, hvilket måske kunne effektiviseres, hvis de fandt alt relevant materiale med det samme. Det er særligt en problematik, hvis man har et barn, der hurtigt bliver udmattet eller har det skidt.

Der kan i travle perioder være behov for flere personaleressourcer, og kunstformidlerne har drøftet, hvorvidt og hvordan frivillige kan spille en større rolle og sidde mere med ved bordet. Kunstformidlerne har dog flere bekymringer herved, navnlig om man kan opretholde den samme standard, professionalisme og kontinuitet med frivillige, som ikke har den

samme faglige baggrund, som de ansatte kunstformidlere, og ikke opbygger den samme erfaring eller relation til familierne, når de blot er i værkstedet få timer om ugen.

Når snakken falder på et større værksted, er der hos kunstformidlerne den primære bekymring, at man ville gå på kompromis med den hjemlige og hyggelige stemning, som er kendetegnet for SMILET, hvilket ikke er ønskværdigt. Til gengæld kunne det give andre muligheder som for eksempel keramik.

9.2 Længere åbningstider

Enkelte interviewpersoner nævner, at det kunne være rart med længere åbningstider, sene eftermiddags- eller aftentimer og i weekenderne, hvor der er meget stille på hospitalet og ikke er andet at give sig til. Lørdagsåbent er forsøgt uden tilstrækkeligt antal besøgende. Samtidig er der et ønske fra de hospitalsansatte, at KreaVognen kom mere rundt på afdelingerne særligt fredag, så familierne kan få nogle materialer til weekenden, som godt kan være lang. Det er primært et spørgsmål om ressourcer.

9.3 Et tilbud målrettet de unge

En del interviewpersoner, både hospitalsansatte og familier – herunder de unge selv – nævner, at der mangler tilbud til de unge på hospitalet. De prøver ihærdigt at finde løsninger og muligheder i værkstedet, når der kommer unge på 15-17 år, men konceptet er mere appellerende for mindre børn. En hospitalsansat nævner muligheden for at "rebrande", så der var større fokus på, at man ikke alene laver krea i værkstedet, men at det også er i orden bare at sidde i sofaen og snakke over en kop kakao. Der er ligeledes forslag om, at man kan lave ungearrangementer, hvor det kun er unge, der er i værkstedet, så det kan skabe et forum for fællesskab. AUH har tilbuddet Nexus, og ifølge kunstformidlerne ligger ungearrangementer for SMILET derfor ikke først for, ligesom de holder fast i at det først og fremmest er et kreativt værksted.

De har ligeledes udfordringen med 18 og 19-årige, som i nogle tilfælde fortsat er tilknyttet en børneafdeling, og som egentlig ikke må komme i SMILET, men ikke har et andet sted kan gå hen. Der er klart et potentiale for krea/crafting også for unge og voksne på AUH, som dog falder udenfor SMILfondens målgruppe.

9.4 Bedre tag i drengene

Der er et ønske om at få bedre hold i drengene, og om man kan tiltrække deres interesse med andre aktiviteter eller ved at italesætte tilbuddet på en anden måde, ikke som krea, men et sted, hvor man kan lave/bygge/skabe noget.

9.5 Større synlighed og mere information på afdelingerne

Enkelte interviewpersoner nævner et ønske om mere information om SMILET, så det ikke bliver tilfældigt, om man hører om det. Det kunne for eksempel være ved brug af plakater eller skiltning på afdelingerne, så man ser det, uanset, hvor man kommer ind på AUH, ligesom SMILET kan nævnes i de indkaldelsesbreve, man modtager i e-boks.

Kunstformidlerne kunne også være mere opmærksomme på at nævne værkstedet, når de går rundt med KreaVognen, og der kunne her være et kort, hvis man har svært ved at finde rundt på hospitalet. Der er pt. en video om SMILET i rotation på infoskærme nogle steder, ligesom SMILET fremgår af AUHs oversigtskort og der er skiltning flere steder. Alligevel er der nogle familier, der først opdager værkstedet sent i et forløb eller efter flere kontroller,

fordi de ikke er stødt på det, hvilket tyder på forbedringspotentiale. Der er også et ønske om, at man kan se aktuelle åbningstider på afdelingerne. Kunstformidlerne har drøftet potentialet for at lave små udstillinger for at skabe mere opmærksomhed på afdelingerne.

Fra personalesiden er der også et ønske om mere synlighed på afdelingerne, fordi det giver et godt fokus på kreativitet og hvordan dette kan bruges til at øge børnenes mestring under indlæggelse. Det er foreslået, at kunstformidlerne for eksempel kunne deltage på personalemøder, hvor de kunne have en dialog om, hvordan de kan lære hinanden bedre at kende og kan bruge hinanden i det daglige arbejde. Kunstformidlerne har ligeledes drøftet muligheden for at deltage i introduktioner for nye medarbejdere eller skrive indlæg til et internt nyhedsbrev.

10 Omkostningsanalyse

Dette kapitel præsenterer et simpelt overblik over omkostningerne forbundet med værkstedet og den tilhørende KreaVogn. Tallene stilles til rådighed for interessenter og beslutningstagere. Omkostningen var, i værkstedets etableringsfase i 2022, 1.407 kr. pr. besøg, mens den i år 2023 var 376 kr. og i 2024 348 kr.

Dette kapitel er baseret på SMILETs egne data og giver et simpelt overblik over omkostningerne forbundet med værkstedet og den tilhørende KreaVogn. Kapitlet er inddelt i etablering og drift, for at synliggøre, at omkostningerne fordeler sig skævt over årene og særligt var høje det første år, hvor værkstedet skulle bygges op fra bunden. Omkostningerne finansieres gennem midler fra fonde, Region Midtjylland, AUH og SMILfonden selv. Slutteligt i kapitlet er et afsnit med de fonde, der har været og er med til at finansiere SMILET.

10.1 Etablering

SMILET blev planlagt og tegnet i slutningen af 2021, og selve værkstedet blev bygget i første halvdel af 2022 med åbningsdag den 15. august 2022. I forbindelse med etableringen blev der indkøbt ekstern byggeledelse og -rådgivning samt arkitekturrådgivning. De to børnekunstformidlere samt en daglig leder blev ansat fra 1. april 2022.

Fokus var på at bygge rigtigt og godt, således, at opbygningen og indretningen kunne tilgodese ønsket om bæredygtige og langtidsholdbare naturmaterialer. Derudover var det væsentligt, at rummet kunne anvendes til andre formål, i fald projektet mod forventning skulle stoppe før tid. Anvendelsen af kvalitetsmaterialer med lang holdbarhed mindskede udgiften til løbende vedligeholdelsesudgifter, der desuden kunne udfordre den daglige projektdrift.

AUH stod for udgifterne til blivende forbedringer af rummet i forbindelse med ombygning af lokalet, herunder el, vand, afløb, etablering af hoveddør og havedør. SMILfonden stod for alt andet, herunder etablering af køkken, hvidevarer, indbyggede og løse møbler, maling, belysning, opbevaringskasser, gardiner, akvarie m.m.

Nedenstående tabel viser omkostningerne forbundet med etablering af værkstedet, der beløber sig til i alt 2.433.749 kr.

Periode	Løn	Materialer, forplejning mv.	Forbrug i perioden i alt
2021-15. aug. 2022	835.015	1.598.734	2.433.749

10.2 Drift

SMILET har brugsret til lokalet, hvor værkstedet ligger, frem til minimum august 2025, inklusiv vand/el/varme/renovation/rengøring. Derudover står SMILfonden selv for udgifterne til projektdrift. Det vil sige alle ansættelser, alle øvrige indkøb, vedligeholdelse m.m.

SMILfonden har indgået sponsorkontrakt med Creative Company, der sikrer fordelagtige indkøbspriser og engang imellem InKind-donationer af ellers udgåede varer, der ikke kan videresælges. Dertil får SMILET AUH sponsoreret drikkevarer samt snacks til børnene.

En klar prioritering for projektet er løn til ansættelsen af et tværfagligt uddannet og erfarent team i SMILET: en daglig leder, som er pædagoguddannet, og to øvrige børnekunstformidlere. Et projekt, som er placeret på AUH og rummer familier i krise, kræver stort kendskab og høj faglighed inden for pædagogik, kunstformidling m.v. Desuden kan der ikke opnås den rette stabilitet i projektet, hvis det alene skulle drives på frivillige kræfter.

Frivillige kræfter udgør dog samtidigt et afgørende supplement til bemanningen og er med til at understøtte kunstformidlernes arbejde. Det er kun pga. frivillige kræfter, som blandt andet pakker materialer til KreaVognen og rydder op, at det er muligt for værkstedet at være bemanded med kendte ansigter på alle åbningsdage, som kan sidde ved bordet sammen med børnene.

Nedenstående tabel viser omkostningerne forbundet med at drive værkstedet for anden halvdel af 2022 (fra den 15. august 2022 til og med december 2022), hele 2023 samt første halvdel af 2024 (fra januar 2024 til og med juni 2024). Bemærk at afskrivningerne dækker hele 2024, selvom de øvrige omkostninger for 2024 kun er opgjort for første halvår.

Periode	Løn	Materialer, forplejning mv.	(Forventede) Afskrivninger 2024	Forbrug i perioden i alt
2022	612.244	1.150.231	221.143	1.983.618
2023	1.342.025	269.989	530.743	2.142.757
2024	658.015	52.117	530.743	1.240.875

Nedenstående tabel viser omkostningerne set ift. besøgstallet i perioden for de tre år med samme tidsspænd som i ovenstående tabel. Afskrivningerne for 2024 er her halveret, så de kun svarer til et halvt år, for bedre at kunne sammenligne udgifterne fra år til år. Som det fremgår af tabellen, er besøgene blevet billigere med tiden.

Periode	Forbrug i perioden i alt	Antal besøgene i alt	Pris per besøg
2022	1.983.618	1.410	1.407
2023	2.142.757	5.700	376
2024	975.503	2.802 ⁸	348

⁸ Besøgstallet for 2024 er lavere her end i opgjort i Besøgsstatistikken. Det skyldes, at der her er opgjort til og med juni (for at tilsvare perioden, som udgifterne er opgjort i), mens det i Besøgsstatistikken er opgjort til og med august.

11 Konklusion

Målet med SMILET AUH er at tilbyde børn og unge, med tilknytning til hospitalet, et kreativt frirum. Evalueringen viser, at det i høj grad lykkes. Flere familier beskriver værkstedet som en pause, en oase eller et afbræk, hvor man for en stund kan glemme sygdom. Dette gælder både for børnene, men i høj grad også for deres forældre og gør sig særligt gældende for familier, som er indlagt. Her er pausen fra sygdom, og fra den afdeling man er indlagt på, særligt vigtigt. Udover, at det er hårdt at være ramt af alvorlig sygdom, er det også en stor opgave for forældrene at udfylde den ventetid, der er under en indlæggelse, og beskæftige ens barn. Denne opgave bliver midlertidig løftet af forældrenes skuldre i SMILET, og familien kan her slappe af og vende tilbage til deres afdeling med fornyet energi. Familierne er på samme måde glade for KreaVognen, som kører ud på børneafdelingerne. Den bliver også beskrevet som et pusterum, der giver glæde i en svær situation og bidrager således til at opnå målene for SMILET.

SMILET er en positiv oplevelse på hospitalet, med glæde og sjov, som børnene ser frem til og flere børn giver udtryk for, at de savner SMILET, når de ikke har været der i lang tid. En del familier i ambulant behandling planlægger derfor også deres besøg på AUH, så de kan nå i SMILET før eller efter en aftale på hospitalet, og giver udtryk for, at det gør det nemmere for dem at komme på AUH.

Flere elementer er centrale for at skabe denne positive oplevelse og det kreative frirum. Dels spiller rummets egenskaber en rolle. Flere giver, i evalueringens interviews, udtryk for, at værkstedet opfattes som noget andet end eller separat fra hospitalet. I SMILET er der en anden stemning end på sengeafsnittene, med drivkraft og godt humør, som smitter af på børnene. Den farverige indretning med naturmaterialer, jazzmusikken, og en snert af luksus med kaffe og snacks bidrager til en følelse af, at man forlader hospitalet, selvom SMILET er centralt placeret ved Indgang G. Kunstformidlerne, med deres faglighed og relationelle kompetencer, spiller også en essentiel rolle.

Kunstformidlerne beskrives af familierne som imødekommende, hjælpsomme, og oprigtigt interesserede i det enkelte menneske. De arbejder med at løfte familierne ind i rummet med en velkendt modtagelse, hvor børnene inviteres direkte – og i øjenhøjde – til at lave krea. Kunstformidlerne arbejder bevidst med relationsdannelse, med at give børnene selvbestemmelse og de er til stede i nuet med en stor grad af opmærksomhed, tålmodighed og ro. Samtidig er det nødvendigt, at de kan håndtere sygdomssnak; at lukke den ned, hvis det er forældrene, der initierer den, og tale om sygdom og sorg på børnenes præmisser, hvis det er dem, der tager det op. Kun sådan, kan værkstedet være en pause fra hospitalet og fra sygdom. I den kreative proces er kunstformidlerne med til at give inspiration, de er dygtige til at tilpasse aktiviteter til de enkelte børn og til at fornemme, hvornår de skal give børnene input og hvornår de skal trække sig tilbage. De guider processen med anerkendelse og formår at lære fra sig, herunder nye teknikker og kunsthistorie.

SMILET har en stor betydning for familierne, men evalueringen viser også, at kreativiteten har bevæget sig ud på børneafdelingerne som et styrket kreativt mindset hos personalet. Flere hospitalsansatte giver udtryk for, at kreativitet og leg gør det nemmere for børnene at være på AUH. Dels styrker det børnenes mestring i hospitalsregi og gør noget af det kliniske arbejde nemmere, blandt andet fordi det kreative kan bruges til at aflede børnene i situationer, som kan være ubehagelige eller svære for dem for eksempel, når der skal tages blodprøver. Samtidig er børnenes kreative produktion et godt samtaleemne, som styrker relationen mellem børn og personale. Flere hospitalsansatte giver udtryk for, at de er glade for at kunne sparre med kunstformidlerne om, hvordan de sammen kan gøre et kompliceret eller langt indlæggelsesforløb nemmere for en familie, og giver samtidig udtryk for, at det

kreative mindset har skabt både større arbejdsglæde og fællesskabsfølelse på afdelingerne. SMILET passer godt ind i AUHs strategi for et børn og unge-hospital med en stærk børnefaglighed på børnenes præmisser. Hospitalsledere giver udtryk for, at der er et godt og professionelt samarbejde med SMILET og SMILfonden og ser værkstedet som en vigtig del af AUH – også fremover.

Der er generelt stor begejstring for SMILET, og der er ikke alvorlige kritikpunkter i datagrundlaget for evalueringen. Der er dog nogle udviklingspotentialer. Det drejer sig primært om, at værkstedet til tider er fyldt og nogle familier må gå forgæves, og at den travlhed, der kan være i værkstedet, kan være en udfordring for at skabe den ønskede ro, nærvær og opmærksomhed på det enkelte barn. Samtidig betyder travlheden, at det kan være svært for kunstformidlerne at trække sig og tage en pause, når der er behov for det.

Flere piger end drenge benytter SMILET og flere børn i alderen 0-12 år end unge i alderen 13-18 år benytter SMILET. Her ligger også et udviklingspotentiale, nemlig at få bedre tag i drengene og i de unge. Slutteligt kan synligheden og informationsniveauet om SMILET øges på afdelingerne: både så flere familier får øje på SMILET, men også så det gode samarbejde, der er mellem SMILET og afdelingerne kan udvides.

12 Bilag

Bilag 1: Spørgeskema vedrørende KreaVogn

Tak fordi du vil deltage i spørgeskemaundersøgelsen.

Formålet med spørgeskemaet er at undersøge, hvordan du som barn/ung bruger KreaVognen, og hvad du synes om den. Du kan udfylde skemaet selv eller sammen med en voksen. Voksne er velkomne til at udfylde skemaet på vegne af mindre børn. Det tager kun 10 minutter at besvare spørgeskemaet, og det skal gøres på én gang.

Databehandling

Ved at udfylde spørgeskemaet giver du samtykke til, at din besvarelse må indgå i en samlet evaluering af SMILET, AUHs kreative værksted inklusiv KreaVognen, som gennemføres af DEFACTUM og offentliggøres i slutningen af 2024. Vi behandler dine data fortroligt, og det vil ikke være muligt at identificere dig i evalueringen. Vi sletter data, når rapporten er offentliggjort. Har du spørgsmål til evalueringen, kan du kontakte Malene på mavich@rm.dk. Du kan også kontakte hende, hvis du ønsker at trække dit samtykke tilbage. Det forudsætter, at du kan huske, hvornår du har besvaret spørgeskemaet.

På forhånd tak for hjælpen.

DEFACTUM, Koncern Kvalitet, Region Midtjylland

Hvor gammel er du?

0 ———— ○ ———— 18

Hvorfor er du på Aarhus Universitetshospital (AUH)?

Du kan sætte flere kryds

- (1) Jeg er indlagt
- (2) Jeg har en aftale på AUH, men er ikke indlagt
- (3) Jeg har familie, der er indlagt eller har aftaler på AUH
- (4) Andet (uddyb venligst) _____

Hvor mange gange har du brugt KreaVognen?

- (1) 1 gang
- (2) 2 til 5 gange
- (3) 6 til 9 gange
- (4) 10 gange eller mere

KreaVognen kommer mandag og torsdag rundt på Børneafdelingerne. Er du tilfreds med det nuværende antal besøg?

- (1) Ja
- (2) Nej (hvorfor ikke?) _____
- (3) Ved ikke

Hvor laver du tingene (fx færdigpakke krea-kits til en skulptur eller et armbånd) fra KreaVognen henne?

Du kan sætte flere kryds

- (1) Jeg laver dem, mens jeg er på AUH
- (2) Jeg laver dem derhjemme
- (3) Jeg laver dem i min børnehave eller på min skole/uddannelse
- (5) Andre steder (uddyb venligst) _____

Er det nemt for dig at bruge tingene fra KreaVognen?

- (1) Ja
- (2) Nej (hvorfor ikke?) _____
- (3) Ved ikke

Synes du, der mangler noget på KreaVognen?

- (1) Ja (hvad kunne du godt tænke dig?) _____
- (2) Nej
- (3) Ved ikke

På de næste sider er der en række udsagn om KreaVognen. For hvert enkelt af udsagnene kan du svare på, hvor enig eller uenig du er.

	Meget enig	Enig	Hverken enig eller uenig	Uenig	Meget uenig	Ved ikke
KreaVognen giver mig lyst til at prøve kreative ting	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
KreaVognen giver mig mulighed for at lave kreative ting alene	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
KreaVognen giver mig mulighed for at lave kreative ting sammen med andre	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐
KreaVognen giver mig lyst til at	(1) ☐	(2) ☐	(3) ☐	(4) ☐	(5) ☐	(6) ☐

besøge SMILET (SMILfondens kreative værksted på AUH)						
KreaVognen giver mig en pause fra tanker om sygdom	(1) ○	(2) ○	(3) ○	(4) ○	(5) ○	(6) ○
KreaVognen gør det nemmere for mig at være på hospitalet	(1) ○	(2) ○	(3) ○	(4) ○	(5) ○	(6) ○
Jeg bliver glad, når KreaVognen kommer på besøg	(1) ○	(2) ○	(3) ○	(4) ○	(5) ○	(6) ○

Hvad betyder KreaVognen for dig?

Her kan du beskrive det med dine egne ord:

Har du nogle idéer til, hvordan KreaVognen kan blive bedre? Så kan du skrive dem her:

Deltagere til interviewundersøgelse om SMILET

Bruger du også SMILET, SMILfondens kreative værksted på AUH?

DEFACTUM søger børn og deres familier, som vil lade sig interviewe om deres oplevelse af værkstedet. Interviewet kan foregå på AUH eller per telefon og vil have en varighed af ca. 30 minutter.

Hvis du og eventuelt en voksen (fx din mor eller far) er interesseret i at deltage i et telefoninterview, noteres et telefonnummer neden for, som I kan kontaktes på. Dermed giver I samtykke til, at DEFACTUM må ringe jer op for at aftale dato og tidsrum for et interview.

Er du ikke interesseret i at deltage, kan du springe denne side over ved at trykke på "næste".

Mange tak for din deltagelse!

Tryk på "afslut" for at afslutte spørgeskemaet.

Bilag 2: Invitation som kort

Bruger du KreaVognen? Din mening er vigtig!

***Uanset om du bruger KreaVognen for første eller tiende gang
- så er det dig, vi søger!***

Vi vil gerne vide mere om, hvordan du som barn/ung bruger KreaVognen, hvad du synes om den, og om du har nogen forslag til, hvordan den kan blive bedre.

Derfor håber vi, at du vil svare på et kort spørgeskema om KreaVognen. Det tager kun 10 minutter.

Du deltager i undersøgelsen ved at scanne QR-koden med kameraet på en telefon. Du kan udfylde skemaet selv eller sammen med en voksen.

Undersøgelsen gennemføres af DEFACTUM, et forsknings- og konsulenthus i Region Midtjylland. Har du spørgsmål til undersøgelsen, kan du kontakte Malene på mavich@rm.dk.

Mange tak for hjælpen!

Bilag 3: Interviewguide. Interview med familier

Overordnet spørgsmål/agenda	Kommentarer/ uddybende spørgsmål
Tema 1: Præsentation (2 min)	
Vil I ikke starte med at fortælle, hvad I hedder?	Spørg børnene/eller spørg ind til børnenes alder.
Tema 2: Den kreative ting og proces (15 min)	
Hvad er det for en ting, du har taget med i dag?	Må jeg se lidt nærmere på den?
Hvordan kan det være, at det lige er dén, du har taget med?	Er du særlig glad for den? Stolt over den? Er det én du lige har lavet? Spørg eventuelt også forældre.
Hvordan fandt du på at lave sådan en?	
Hvordan kom du på, at den skulle se sådan ud?	Spørg eventuelt ind til konkrete elementer.
Hvordan har du lavet den?	Var det nemt/svært? Brugte du meget tid på den? Fik du hjælp?
Hvor står/er din ting henne, når den ikke er her?	
Tema 3 – Brug af SMILET og aktiviteter (15 min)	
Hvor tit er I, i værkstedet?	I hvilken forbindelse?
Går I også derned, selvom I har en dårlig dag?	
Hvornår var I der sidst?	
Vil I ikke prøve at fortælle mig om det – hvad sker der, når man går ind ad døren?	Hvordan bliver man taget imod? Hvordan bliver man sat i gang? Hvilken hjælp får man mv.?
Får man lyst til at prøve og lave nye ting, når man er i SMILET?	Er aktiviteterne spændende? Nemme/svære? Mangler der noget?
Tema 4: Vurdering, betydning og forbedringsforslag (10 min)	
Hvad er det bedste ved at komme i SMILET værkstedet?	
Hvilken betydning har værkstedet for jer?	
Har I forslag til, hvad der kunne være bedre?	
Tema 5: SMILET – atmosfære (5 min)	
Hvordan vil I beskrive SMILET værkstedet til nogen, der ikke kender det?	Hvordan kan det være?
Tema 6: SMILET – socialt samvær (10 min)	
Lærer man personalet at kende gennem SMILET?	Taler man sammen? Laver man ting sammen?
I hvor høj grad lærer man de andre familier at kende gennem SMILET?	
Betyder det noget, hvem der er i værkstedet (familier/personale) for, om I går derind?	Hvorfor/hvorfor ikke?
Afrunding (3 min)	
Har I andre kommentarer til SMILET, udover det, vi har talt om?	

